
অনুপালন নিৰীক্ষণ (কমপ্লায়েন্স মনিতৰিঃ)

অমনিবাছ গোচৰ প্ৰতিবেদন: তৃতীয় ত্ৰৈমাসিক (কিউ৩), ২০২৬ বিত্তীয় বৰ্ষ

মাৰ্চ ২০২৬

টাটা টি - ০১ আৰু -০২ /ভাৰত: প্ৰকল্প-পৰ্যায়ৰ কাৰ্য ব্যৱস্থা

সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ

এমলগমেটেড প্লেণ্টেচন প্ৰাইভেট লিমিটেড (এপিপিল) ভাৰতৰ দ্বিতীয় বৃহত্তম চাহ যোগানকাৰী প্ৰতিষ্ঠান। এই আইএফচি-ৰ গ্ৰাহক গৰাকীয়ে অসম আৰু পশ্চিম বংগত ২৫ খন চাহ বাগিচা পৰিচালনা কৰে, য'ত ২৮,০০০ স্থায়ী শ্ৰমিক আৰু ২৩,০০০ তকৈ অধিক অস্থায়ী শ্ৰমিক নিয়োজিত হৈ আছে। ইয়াৰ উপৰিও মুঠ ১,৫৫,০০০ লোক এই বাগিচাসমূহৰ আৱাসিক এলেকাত বাস কৰে। ২০০৬ চনত, আইএফচি-এ এক কৰ্মচাৰী-মালিকনাধীন বাগিচা মডেল কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে এপিপিল-ত ৭.৮ নিযুত মাৰ্কিন ডলাৰৰ (১৯.৯%) ইকুইটি বিনিয়োগৰ অনুমোদন জনাইছিল। আইএফচি-ৰ এই বিনিয়োগ আৰু পৰিচালনা সমিতি তথা শ্ৰমিকসকলৰ অংশপত্ৰ ক্ৰয়ৰ জৰিয়তে এপিপিল-ৰ সেই সময়ৰ স্বত্বাধিকাৰী টাটা গ্ল'বেল বেভেৰেজেছক তেওঁলোকৰ শ্বেয়াৰৰ একাংশ বিক্ৰী কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰা হৈছিল।

২০১২ চনৰ মে' মাহত, ইণ্টাৰনেশ্যনেল ইউনিয়ন অৱ ফুড ৱৰ্কাৰ্ছৰ (আইইউএফ) তৰফৰ পৰা আইএফচি-লৈ প্ৰেৰণ কৰা এটা অভিযোগৰ ভিত্তিত চিএও-ৰ উপ-সভাপতিয়ে এক অনুপালন প্ৰক্ৰিয়া (টাটা টি - ০১) আৰম্ভ কৰিছিল। এই অভিযোগত ২০০৯/১০ চনত দুখন বাগিচাত সংঘটিত কিছুমান ঘটনাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল, যাৰ ফলত এপিপিল শ্ৰমিকসকলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ইউনিয়নসমূহৰ সৈতে বিবাদৰ সৃষ্টি হৈছিল। ২০১৩ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত, হাতীগড়, মাজুলী আৰু নাহৰণি চাহ বাগিচাৰ শ্ৰমিকসকলৰ হৈ তিনিটা বেচৰকাৰী সংস্থাৰ পৰা লাভ কৰা অভিযোগৰ ভিত্তিত চিএও-এ দ্বিতীয়টো গোচৰ (টাটা টি - ০২) পঞ্জীয়ন কৰে। এই অভিযোগত শ্ৰমিকৰ মজুৰি তথা কৰ্মক্ষেত্ৰৰ পৰিৱেশ আৰু শ্ৰমিকৰ শ্বেয়াৰ ক্ৰয় কাৰ্যসূচীৰ সন্দৰ্ভত উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল।

২০১৬ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত চিএও -ৰ একত্ৰিত তদন্ত প্ৰতিবেদনত পোৱা গৈছে যে আইএফচি-ৰ বিনিয়োগ পূৰ্ব ইএন্ডএছ পৰ্যালোচনা, শ্ৰমিকসকলৰ দুৰ্বল আৰ্থ-সামাজিক স্থিতি আৰু মৌলিক সেৱা যোগানৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকৰ দায়িত্বৰ তুলনাত পৰ্যাপ্ত নাছিল। এই পৰ্যালোচনাত থকা ক্ৰটিসমূহৰ বাবে প্ৰকল্পটোৰ বিপদ নিৰাময়ৰ ব্যৱস্থাসমূহ বিতং নাছিল আৰু ই মূল সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিব পৰা নাছিল। চিএও-এ লগতে এইটোও লক্ষ্য কৰিছে যে প্ৰকল্পটোৰ তদাৰকীৰ সময়ত গ্ৰাহকে কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ডসমূহ পালন কৰিছে নে নাই, সেইটো আইএফচি-এ নিশ্চিত কৰা নাছিল। চিএও-ৰ তদন্ত প্ৰতিবেদনত বাগিচাৰ জীৱন ধাৰণ আৰু কৰ্মক্ষেত্ৰৰ পৰিৱেশ, নিষিদ্ধ

কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ, তথ্য প্ৰকাশ, পৰামৰ্শ প্ৰদান আৰু সুৰক্ষা সম্পৰ্কীয় ঘটনাৰ সঁহাৰিৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ মূল্যায়ন আৰু তদাৰকীৰ বিশেষ বিসংগতিসমূহ ধৰা পৰিছে।

আইএফচি-এ তেওঁলোকৰ পৰিচালন সঁহাৰিত নিজৰ কাম-কাজৰ ক্ৰটিসমূহ স্বীকাৰ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও আইএফচি-এ উল্লেখ কৰে যে ভাৰতৰ চাহ খণ্ডত ১৫০ বছৰীয়া পুৰণি সমস্যা জড়িত হৈ আছে, যাৰ বাবে জৰুৰী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা প্ৰয়োজন। আইএফচি-এ এখন ৪৪-দফীয়া খচৰা ইএন্দ্ৰএছ কৰ্ম পৰিকল্পনা (ইএছএপি) প্ৰকাশ কৰে, য'ত আন্তঃগাঁথনিৰ ব্যাপক উন্নয়নৰ জৰিয়তে এপিপিএল-ৰ সকলো চাহ বাগিচাত জীৱন ধাৰণ আৰু কৰ্মক্ষেত্ৰৰ পৰিৱেশ উন্নত কৰা আৰু শ্ৰমিকসকলৰ বিত্তীয় সাক্ষৰতা বৃদ্ধিৰ প্ৰতিশ্ৰুতি অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। আইএফচি-এ নিম্নলিখিত বিষয়সমূহৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হৈছিল: (ক) এপিপিএল-ৰ ২৫ খন বাগিচাতে বাৰ্ষিক অডিট আৰু শ্ৰমিকৰ ধাৰণা সম্পৰ্কীয় জৰীপ চলাবলৈ এটা তৃতীয় পক্ষক নিযুক্তি দিয়া; (খ) ৰাষ্ট্ৰীয় নূন্যতম মজুৰিৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৈতে এপিপিএল-ৰ আনুগত্যৰ সন্দৰ্ভত আইনী মতামত উন্নত কৰা; আৰু (গ) ইএছএপি-খন ৰাজহুৱা কৰা তথা শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰাটো নিশ্চিত কৰা। ২০১৬ চনৰ অক্টোবৰ মাহত এপিপিএল ব'ৰ্ডে ইএছএপি-খন অনুমোদন জনায় যদিও এটা চৰ্ত আৰোপ কৰে যে ইয়াৰ ৰূপায়ণৰ বাবে পুঁজি যোগান ধৰিবলৈ এপিপিএল-ক অংশীদাৰসকলৰ সহায়ৰ প্ৰয়োজন হ'ব। এপিপিএল কৰ্তৃপক্ষই জনাইছে যে শেহতীয়া আৰ্থিক লোকচানৰ বাবে বিশেষকৈ পৰিকল্পিত আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ দৰে বৃহৎ বিত্তীয় সম্পদৰ প্ৰয়োজন হোৱা ইএছএপি-ৰ দিশসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি হৈছে।

চিএও-ৰ নিৰীক্ষণ আৰু স্থিতি

২০১৯ চনত, চিএও-ৰ প্ৰথমখন নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনত এইটো সমাপ্তি লোৱা হয় যে আইএফচি-ৰ সীমিত তদাৰকীয়ে এই কথা নিশ্চিত নকৰে যে গ্ৰাহকগৰাকীয়ে কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ডসমূহ পালনৰ সঠিক পথত আছে। লগতে ইয়াত কোৱা হয় যে চিএও-ৰ ফলাফলৰ প্ৰত্যুত্তৰত আইএফচি-এ নিজৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ পূৰণ কৰা নাই। বিশেষকৈ, আইএফচি-এ নিম্নলিখিত কামসমূহ কৰা নাছিল: (ক) গ্ৰাহকৰ ২৫ খন বাগিচাতে এটা প্ৰতিনিধিত্বমূলক নমুনাৰ সৈতে বাৰ্ষিক অডিট আৰু শ্ৰমিকৰ ধাৰণা সম্পৰ্কীয় জৰীপ চলাবলৈ এটা তৃতীয় পক্ষক নিযুক্তি দিয়া; (খ) ৰাষ্ট্ৰীয় নূন্যতম মজুৰিৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৈতে গ্ৰাহকৰ আনুগত্যৰ সন্দৰ্ভত নিজৰ আইনী মতামত উন্নীত কৰা; অথবা (গ) ২০১৬ চনৰ অক্টোবৰ মাহত এপিপিএল ব'ৰ্ডৰ অনুমোদনৰ পূৰ্বে ইএছএপি-খন ৰাজহুৱা কৰা আৰু শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰাটো নিশ্চিত কৰা।

চিএও-এ তেওঁলোকৰ দ্বিতীয় কমপ্লায়েন্স অমনিবাছ নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনৰ (মে' ২০২৪) অংশ হিচাপে এই গোচৰটো পুনৰ পৰ্যালোচনা কৰে। যদিও আইএফচি-এ (ডিচেম্বৰ ২০২৩-ত) জনাইছিল যে মূলতঃ চৰকাৰী আঁচনিসমূহৰ জৰিয়তে জীৱন ধাৰণৰ আন্তঃগাঁথনিৰ অভাৱ দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু অগ্ৰগতি লাভ কৰা হৈছে, তথাপিও চিএও-এ লক্ষ্য কৰিছে যে গুৰুত্বপূৰ্ণ আন্তঃগাঁথনিমূলক উন্নয়নসমূহ এতিয়াও বাকী আছে আৰু এই ব্যৱধান পূৰণ কৰিবলৈ গ্ৰাহকৰ বিত্তীয় উৎসসমূহ এতিয়াও চিনাক্ত কৰা হোৱা নাই। আইএফচি-এ এইটোও স্বীকাৰ কৰিছে যে তেওঁলোকে নিজৰ নিম্নলিখিত প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ কাৰ্যকৰী কৰা নাই: তৃতীয় পক্ষৰ দ্বাৰা অডিট আৰু শ্ৰমিকৰ ধাৰণা সম্পৰ্কীয় অধ্যয়ন চলোৱা; চাহ শ্ৰমিকৰ নূন্যতম মজুৰিৰ আইনী মতামত উন্নীত কৰা; আৰু অসমৰ চাহ খণ্ডৰ অৰ্থনৈতিক তথা সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে অধিক বহনক্ষম পথ চিনাক্ত কৰিবলৈ এটা চাহ খণ্ডৰ অধ্যয়ন চলোৱা। অৱশ্যে, আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে বিশ্বাস গঢ়ি তোলা, শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে যোগাযোগ শক্তিশালী কৰা আৰু গ্ৰাহকৰ অভিযোগ নিবাৰণ ব্যৱস্থা উন্নত কৰাৰ বাবে এপিপিএল, অভিযোগকাৰীসকল আৰু স্থানীয় চিএছও সমূহৰ মাজত আলোচনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

২০২৫ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত, আইএফচি-এ চিএও-ক কোম্পানীটোৰ চলি থকা তদাৰকীৰ বিষয়ে এক শেহতীয়া তথ্য প্ৰদান কৰে। আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে শেহতীয়াকৈ চিএও-ৰ টাটা টি-০২ গোচৰৰ অন্তৰ্গত তিনিখন চাহ বাগিচা পৰিদৰ্শন কৰিছে। আইএফচি-এ চাহ বাগিচাৰ আন্তঃগাঁথনিমূলক উন্নয়ন, পৰামৰ্শ আৰু কোম্পানীটোক প্ৰদান কৰা সক্ষমতা বৃদ্ধিৰ সহায়ৰ বিষয়ে চিএও-ক অৱগত কৰে। ইয়াৰ উপৰিও, আইএফচি-এ শ্ৰমিকসকলৰ মজুৰি আৰু সা-সুবিধাসমূহ প্ৰচলিত মজুৰি নিয়মাৱলীৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ হয় নে নহয়, সেইটো পৰ্যালোচনা কৰিবলৈ এটা বাহ্যিক আইনী বিশেষজ্ঞৰ দলক নিযুক্তি দিছে।

এই গোচৰটোৰ চিএও নিৰীক্ষণৰ সাৰাংশৰ বাবে তলৰ তালিকাখন চাওক। এই তালিকাখন প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত আইএফচি আৰু অভিযোগকাৰীসকলক তেওঁলোকৰ মতামত প্ৰদানৰ সুযোগ দিয়া হৈছিল।

ভাৰত: টাটা টি-০১ আৰু -০২

চিএও তদন্ত প্ৰতিবেদন: <https://officecao.org/4sCi84H>

আইএফচি-ৰ পৰিচালন সঁহাৰি: <https://officecao.org/4sw69W9>

প্ৰথম নীতিগত আনুগত্য নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদন: <https://officecao.org/49vHCrz>

দ্বিতীয় নীতিগত আনুগত্য নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদন: <https://officecao.org/4jsFG7X>

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #১ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

আইএফচি-ৰ সাধাৰণ তদাৰকী সম্পৰ্কীয় চিএও-ৰ ফলাফল:

এপিপিএল-ত আইএফচি-এ বিনিয়োগৰ তত্ত্বাৱধান তেওঁলোকৰ বহনক্ষম নীতি অথবা প্ৰাসংগিক পৰিৱেশ আৰু সামাজিক পুনৰীক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া (ইএছআৰপি)-ৰ আৱশ্যকতা পূৰণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। আইএফচি-এ তেওঁলোকৰ গ্ৰাহকৰ কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ডৰ সৈতে সংগতি ৰখাৰ বিষয়টো মূল্যায়ন কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় তথ্য সংগ্ৰহ আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পৰা নাই (ইএছআৰপি)। যিবোৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-এ নীতি উলংঘনৰ দিশবোৰ চিনাক্ত কৰিছে, সেইবোৰত তেওঁলোকে কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ১-ৰ নিয়মানুসৰি নিৰ্দিষ্ট সময়সীমা আৰু আৱশ্যকীয় সম্পদসহ কোনো কৰ্মপৰিকল্পনা নিশ্চিত কৰা নাই। ফলস্বৰূপে, অভিযোগকাৰীসকলে উত্থাপন কৰা পৰিৱেশগত আৰু সামাজিক সমস্যাসমূহ এতিয়াও সমাধানহীন হৈ আছে।

আইএফচি-এ সঁহাৰি আৰু/অথবা সঁহাৰি স্বৰূপে প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচিএ - জনোৱা ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫
কৰ্মপৰিকল্পনা ২০১৬-ৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ, যাৰ ভিতৰত আছে: <ul style="list-style-type: none"> বাসস্থান আৰু কৰ্ম পৰিৱেশ, কৰ্মচাৰী ষ্টক অপচন প্লেন (ইএছওপি) আৰু কোম্পানীৰ ইএন্ডএছ বিপদাশংকা ব্যৱস্থাপনা সমাধানৰ বাবে ৪৪-দফীয়া খচৰা কৰ্মপৰিকল্পনা। আইএফচি-এ টাটা গ্লোবেল বেভেৰেজছ (টিজিবি)-ৰ সৈতে অগ্ৰাধিকাৰ ভিত্তিত বাৰ্ষিক এক স্বতন্ত্ৰ তৃতীয় পক্ষৰ অডিট আৰু	আইএফচি-এ জনোৱা মতে, অংশীদাৰসকলৰ সৈতে জড়িত হোৱা, অভিযোগ ব্যৱস্থাপনা, বৃত্তিগত স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা (ওএইচএছ), নিৰাপত্তা, আৰু লিংগ-ভিত্তিক হিংসা তথা নিৰ্যাতন (জিবিভিএইছ) আদি বিভিন্ন দিশত এপিপিএল-ৰ ইএন্ডএছ কাৰ্যক্ষমতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ কেইবাটাও পদক্ষেপ সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। ২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাৰ কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়, বিশেষকৈ	আইএফচি-এ ২০২৫ চনৰ এপ্ৰিল মাহত প্ৰকাশ কৰা ইয়াৰ ৰিমিডিয়েল একচন ফ্ৰেমৱৰ্ক এই গোচৰটোৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াও প্ৰয়োগ কৰা নাই। এপিপিএল-ৰ দ্বিতীয় বৃহত্তম অংশীদাৰ হিচাপে আৰু এক উন্নয়নমূলক নিৰ্দেশিত দায়িত্ব থকাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, আইএফচি-ৰ এক দায়িত্ব আছে যে তেওঁলোকে যোৱা ১৫ বছৰ ধৰি টাটা গ্ৰুপৰ সৈতে যুটীয়া মালিকীয়াস্বত্ব থকা চাহ বাগিচাসমূহৰ নথিভুক্ত নীতি-উলংঘন আৰু বিপদসংকুল জীৱন ধাৰণ তথা কৰ্ম পৰিৱেশৰ	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা এই কাৰ্যপৰিকল্পনাটো প্ৰকাশ কৰা হৈছিল আৰু ২০১৬ চনত এপিপিএল-ৰ পৰিচালনা সমিতিয়ে ইয়াক অনুমোদন জনাইছিল। যেতিয়া এপিপিএল-ৰ পৰিচালনা সমিতিয়ে এই কাৰ্যপৰিকল্পনাটো অনুমোদন কৰিছিল, তেতিয়া তেওঁলোকে এটা চৰ্ত দিছিল যে ইয়াৰ ৰূপায়ণৰ বাবে পুঁজিৰ যোগান ধৰিবলৈ তেওঁলোকক অংশীদাৰসকলৰ পৰা সহায়ৰ প্ৰয়োজন হ'ব।

<p>শ্রমিকৰ ধাৰণা জৰীপ নিযুক্তি দি ইয়াৰ পোনপটীয়া তত্ত্বাৱধানৰ পৰিপূৰক হ'বলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে, যিবোৰত আছে: (ক) কৰ্মপৰিকল্পনা; (খ) ৰূপায়ণ কৰা বা প্ৰস্তাৱিত অন্যান্য উন্নয়নমূলক ব্যৱস্থাসমূহ; আৰু (গ) এপিপিএল-এ হাতত লোৱা বিত্তীয় সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচী আৰু কৰ্মচাৰী শ্বেয়াৰ প্লেন সম্পৰ্কে সজাগতামূলক প্ৰশিক্ষণ।</p> <p>• এপিপিএল-ৰ ইএন্দএছ ব্যৱস্থাপনা প্ৰণালীক সমৰ্থন কৰিবলৈ পদক্ষেপ সমূহ।</p>	<p>সামাজিক আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়ন এতিয়াও বাকী আছে, যিবোৰ এপিপিএল-ৰ হাতত পুঁজিৰ অভাৱৰ বাবে সমাধান হোৱা নাই। আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে সামাজিক আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নত সহায়ৰ বাবে এপিপিএল-এ ৰাজ্যিক আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ উভয়ৰে সামাজিক আন্তঃগাঁথনি আঁচনিসমূহৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিছে। আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে অভিযোগকাৰীসকলৰ প্ৰতিনিধিক সামাজিক আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নত বিত্তীয় অনুদান আগবঢ়াবলৈ আইএফচি-ৰ অক্ষমতাৰ কথা অৱগত কৰিছে আৰু চৰকাৰী পৰিচালিত সামাজিক আন্তঃগাঁথনি আঁচনিসমূহৰ প্ৰভাৱ সৰ্বাধিক কৰিবলৈ এপিপিএল-ক উৎসাহিত কৰিছে।</p> <p>তৃতীয় পক্ষৰ অডিট নিযুক্তিৰ সন্দৰ্ভত আইএফচি-ৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ বিষয়ে আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁলোকে ব্যৱস্থাপনা প্ৰণালীৰ কোনো নতুন তৃতীয় পক্ষৰ অডিট নিযুক্তি দিয়া নাই, কাৰণ এপিপিএল-ৰ বিত্তীয় অৱস্থা আৰু বাকী থকা অভাৱসমূহৰ (মূলত সামাজিক আন্তঃগাঁথনি) প্ৰকৃতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এনে অডিটে বিশেষ একো মূল্য যোগ নকৰিব। এয়া স্বত্বেও, আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে এপিপিএল-এ এছএ ৮০০০, ট্ৰাষ্টী আৰু ৰেইনফৰেষ্ট এলায়েন্স</p>	<p>বিষয়সমূহ সমাধান কৰে। আইএফচি-এ তৃতীয় পক্ষৰ অডিট আৰু শ্রমিকৰ ধাৰণা জৰীপ নিযুক্তি দিয়াত ব্যৰ্থ হোৱাটোৱে জৰুৰীভাৱে প্ৰয়োজন হোৱা আন্তঃগাঁথনি আৰু মেৰামতিৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ দায়বদ্ধতা আৰু দায়িত্ব পালনৰ বিফলতাকে প্ৰতিফলিত কৰিছে। এপিপিএল-ৰ এছএ ৮০০০, ট্ৰাষ্টী আৰু ৰেইনফৰেষ্ট এলায়েন্স প্ৰমাণপত্ৰৰ বিষয়ে আইএফচি-ৰ উল্লেখ প্ৰায় এক দশক পূৰ্বে 'চিএঅ'-এ ইয়াৰ তদন্ত প্ৰতিবেদনত চিনাক্ত কৰা একেবোৰ ভুলৰে পুনৰাবৃত্তি কৰিছে। ২০১৬ চনত চিএঅ-এ সিদ্ধান্ত লোৱা অনুসৰি এই আঁচনিসমূহ আইএফচি-ৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ হয় নে নহয়, সেইবোৰৰ কৰ্মপদ্ধতি পৰ্যালোচনা কৰা হৈছিল নে নাই, অথবা মূল অডিট প্ৰতিবেদনসমূহ পৰীক্ষা কৰা হৈছিল নে নাই—সেই সন্দৰ্ভত আইএফচি-এ কোনো "প্ৰমাণ" দাঙি ধৰা নাছিল। ইয়াৰ ফলত প্ৰমাণপত্ৰৰ ওপৰত আইএফচি-ৰ নিৰ্ভৰশীলতা "সমস্যাজনক" হৈ পৰিছে। তথাপিও, অভিযোগকাৰীসকলে শ্রমিক আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ শোচনীয় স্বাস্থ্যৰ কাৰণ হৈ পৰা বিপদসংকুল জীৱন ধাৰণাৰ পৰিৱেশৰ সমস্যাসমূহ সমাধানৰ বাবে আইএফচি-ৰ সৈতে এক সহজসাধ্য আলোচনাত বহিবলৈ সাজু আছে। যদিও অভিযোগকাৰীসকলে মুখামুখি আলোচনাৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছে, এতিয়ালৈকে তেনে কোনো বৈঠক আহ্বান কৰা হোৱা নাই।</p>	<p>কাৰ্যপৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্ভুক্ত আন্তঃগাঁথনিমূলক উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পুঁজিৰ অভাৱেই বৰ্তমান ইয়াৰ ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত এক প্ৰধান হেঙাৰ হৈ আছে।</p> <p>শেহতীয়া বছৰবোৰত, আইএফচি-ৰ ওচৰত কোম্পানীটোৰ ই এণ্ড এচ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে যেনে—প্ৰতিখন চাহ বাগিচাৰ কাৰ্যকলাপৰ বিতং তথ্য)। যিহেতু কোম্পানীটোৰ কোনো ক্লায়েণ্ট-ব্যাপী ইএচএমএচ নাই আৰু পৰিৱেশন মানদণ্ডৰ অনুপালন মূল্যায়ন কৰিবলৈ কোনো তৃতীয় পক্ষৰ অডিটৰ ব্যৱস্থা নাই, সেয়েহে কোম্পানীটোৰ কাম-কাজৰ ইএণ্ডএচ বিপদাশংকা আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱসমূহ সঠিকভাৱে নথিভুক্ত কৰা হোৱা নাই আৰু সেইবোৰ আইএফচি-ৰ জ্ঞাত নহয়। যদিও চিএও-এ স্বীকাৰ কৰিছে যে গ্ৰাহকে এছএ ৮০০০, ট্ৰাষ্টী আৰু ৰেইনফৰেষ্ট এলায়েন্সৰ বাবে তৃতীয় পক্ষৰ প্ৰমাণপত্ৰ বাহাল ৰাখিছে, তথাপিও ই পৰিৱেশন মানদণ্ডৰ অনুপালন পৰীক্ষা কৰিবলৈ এটা স্বতন্ত্ৰ তৃতীয় পক্ষৰ অডিট নিযুক্তি দিয়াৰ আইএফচি-ৰ নিজা প্ৰতিশ্ৰুতিৰ বিকল্প হ'ব নোৱাৰে। তদুপৰি, আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁলোকৰ ২০১৬ চনৰ কাৰ্যপৰিকল্পনাত উল্লেখ থকা স্বত্বেও তেওঁলোকে শ্রমিকৰ ধাৰণা জৰীপৰ</p>
---	---	--	--

	<p>প্ৰমাণপত্ৰসমূহ বাহাল ৰাখিছে, যিবোৰ সময়ে সময়ে তৃতীয় পক্ষৰ অডিটৰ জৰিয়তে সত্যাপন কৰা হয়।</p> <p>আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে কৰ্মপৰিকল্পনাত মূলতঃ যি ধৰণে পৰিকল্পনা কৰা হৈছিল, সেই অনুসৰি তেওঁলোকে শ্ৰমিকৰ ধাৰণা জৰীপ নিযুক্তি দিয়া নাই। বাকী থকা পদক্ষেপসমূহ চৰকাৰী আঁচনিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আৰু সেইবোৰ অসম চৰকাৰ/ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰি নিজা গতিৰে আগবাঢ়িব। ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, এই অডিট সম্পন্ন কৰিলেও প্ৰকৃত ক্ষেত্ৰত কোনো বিশেষ ফলাফল দেখা নাযাব বা শ্ৰমিকসকলৰ কল্যাণো বৃদ্ধি নহ'ব।</p>	<p>অভিযোগকাৰীসকলে অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় আৰু চিকিৎসালয় (এএমচিএইছ) ৰ দ্বাৰা ২০২৫ চনৰ আৰম্ভণিতে প্ৰকাশিত এক নতুন গৱেষণাৰ বিষয়ে চিএও-ক অৱগত কৰিব বিচাৰে। এই গৱেষণাত হাঁওফাঁওৰ এক জীৱনঘাতী ভেঁকুৰজনিত সংক্ৰমণ, ক্ৰনিক পালমোনাৰী এছপাৰজিলাছ (চিপিএ) চিনাক্ত কৰা হৈছে, যিয়ে অসমৰ বৰ্তমানৰ আৰু প্ৰাক্তন চাহ শ্ৰমিকসকলক অস্বাভাৱিকভাৱে অধিক মাত্ৰাত আক্ৰান্ত কৰিছে। ইয়াৰ লগতে এই গৱেষণাই যক্ষমা ৰোগ আৰু চিপিএ-ৰ মাজত থকা এক ভয়াৱহ সম্পৰ্কও পোহৰলৈ আনিছে।</p> <p>এই গৱেষণাখনত ব্যাখ্যা কৰা হৈছে যে এছপাৰজিলাছ নামৰ এবিধ ভেঁকুৰৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা চিপিএ, ক্ষতিগ্ৰস্ত হাঁওফাঁওত বিকশিত হয় আৰু উপযুক্ত চিকিৎসা নকৰিলে ই হাঁওফাঁওত গহুৰ, ভেঁকুৰৰ বৃদ্ধি আৰু শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত গুৰুতৰ জটিলতাৰ সৃষ্টি কৰে। এই গৱেষণাৰ বিষয়ে সংবাদ মাধ্যমত ব্যাপকভাৱে চৰ্চা হৈছিল, যাৰ এটা উদাহৰণ ৩ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২৫-ৰ টাইমছ অৱ ইণ্ডিয়া (https://bit.ly/4bfmvmx) কাকতত চাব পাৰি। গৱেষণা পত্ৰখন ইয়াত উপলব্ধ: https://bit.ly/4qafJwr</p>	<p>কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাছিল।</p>
স্থিতি: মুক্ত			
ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:		<p>ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই</p> <p>আইএফচি-এ তেওঁলোকৰ চাহ বাগিচাসমূহৰ বাবে এটা পদ্ধতিগত ইএচএমএচ বিকশিত কৰা আৰু সেয়া কাৰ্যকৰী</p>	

	<p>কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকক সহায় কৰাৰ যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল, সেয়া ৰূপায়ণ কৰা নাই।</p> <p>আইএফচি-এ গ্ৰাহকৰ পৰিৱেশন মানদণ্ডৰ অনুপালন পৰীক্ষা কৰিবলৈ কোনো তৃতীয় পক্ষৰ অডিট অথবা শ্ৰমিকৰ ধাৰণা জৰীপৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই।</p> <p>অংশীদাৰসকলৰ সৈতে জড়িত হোৱা অভিযোগ ব্যৱস্থাপনা, বৃত্তিগত স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা (ও এইতছ এছ), নিৰাপত্তা, আৰু লিঙ্গভিত্তিক হিংসা আৰু উৎপীড়ন (জি বি ভি এইতছ) সম্পৰ্কীয় আইএফচি-ৰ অন্যান্য পদক্ষেপসমূহ এই তালিকাৰ পৰৱৰ্তী অংশবোৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।</p>
<p>ফলপ্ৰসূতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই</p> <p>মূল প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ (ইএচএমএচ, তৃতীয় পক্ষৰ অডিট আৰু শ্ৰমিকৰ ধাৰণা জৰীপ) ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই। আইএফচি-ৰ সাধাৰণ তদাৰকীয়ে পৰিৱেশন মানদণ্ডৰ অনুপালন প্ৰদৰ্শন নকৰে। তথ্য-প্ৰমাণে ইংগিত দিয়ে যে আশানুৰূপ ফলাফল লাভ কৰা হোৱা নাই আৰু বিপদাশংকা/ক্ষতিসমূহ এতিয়াও গুৰুত্বপূৰ্ণভাৱে অপ্ৰশমিত হৈ আছে।</p>

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #২ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

গ্ৰাহকৰ চাহ বাগিচাসমূহৰ শ্ৰমিকসকলৰ জীৱন ধাৰণৰ অৱস্থাৰ ওপৰত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ: আইএফচি-এ এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাছিল যে তেওঁলোকৰ গ্ৰাহকে পৰিৱেশন মানদণ্ড-২ (পিএছ ২)-ৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি বাসস্থান আৰু অন্যান্য সেৱা আগবঢ়োৱাৰ দায়িত্ব সঠিকভাৱে পালন কৰিছে। "সুৰক্ষিত আৰু স্বাস্থ্যকৰ কৰ্ম পৰিৱেশৰ প্ৰসাৰ কৰা, আৰু শ্ৰমিকৰ স্বাস্থ্যৰ সুৰক্ষা তথা উন্নতি সাধন কৰা"—পিএছ২-ৰ এই উদ্দেশ্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণ এই যে শ্ৰমিকৰ স্বাস্থ্যৰ সূচকসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ বিবেচনা অপৰ্যাপ্ত আছিল। তদাৰকীৰ সময়ছোৱাত, অভিযোগকাৰীসকলে উত্থাপন কৰা বাসস্থান আৰু জীৱন ধাৰণৰ অৱস্থা সম্পৰ্কীয় সমস্যাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-য়ে পদ্ধতিগতভাৱে কোনো সঁহাৰি জনোৱা নাই।

আইএফচি-ৰ সঁহাৰি আৰু/অথবা সঁহাৰি স্বৰূপে জনোৱা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>২০১৬ চনৰ প্ৰাসংগিক কৰ্ম-পৰিকল্পনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ, যাৰ ভিতৰত আছে:</p> <ul style="list-style-type: none"> পানী, অনাময় আৰু বাসস্থান সম্পৰ্কীয় আন্তঃগাঁথনিৰ ধাৰাবাহিক উন্নতি। পানী আৰু অনাময় 	<p>আইএফচি-য়ে তেওঁলোকৰ তদাৰকী কাৰ্যসূচীৰ পৰা লক্ষ্য কৰিছে যে এপিপিএল-ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি ২০২৩ চনৰ পৰা আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নতিকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ উল্লেখনীয় পৰিৱৰ্তন হোৱা নাই। অৱশ্যে, বাগিচাসমূহৰ</p>	<p>হাতীগড়, মাজুলী আৰু নাহৰণি বাগিচাৰ শ্ৰমিকসকলে জনোৱা মতে চৰকাৰী আঁচনিসমূহে মাত্ৰ সামান্য প্ৰভাৱহে পেলাইছে আৰু আন্তঃগাঁথনিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ নাটনিসমূহ এতিয়াও বিদ্যমান। আঁচনিসমূহৰ ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিত স্বৰূপৰ</p>	<p>কাৰ্যপৰিকল্পনাত আশা কৰা হৈছিল যে আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ সকলো কাম ২০২২ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ হ'ব। যদিও আইএফচি-এ আৱাসগৃহ, পানীৰ সুবিধা আৰু অনাময় ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ অগ্ৰগতিৰ কথা জনাইছে, তথাপিও এইয়া মূলতঃ</p>

<p>ব্যৱস্থাৰ উন্নতিকৰণ মাৰ্চ ২০১৯-ৰ ভিতৰত আৰু বাসস্থানৰ উন্নতিকৰণ মাৰ্চ ২০২২-ৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছিল।</p>	<p>ভেদে ইয়াৰ পাৰ্থক্য দেখা যায়; যেনে হাতীগড় আৰু নাহৰণি বাগিচাত বাসস্থান আৰু শৌচালয়ৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ আন্তঃগাঁথনিৰ মেৰামতি আৰু পৰিচৰ্যা সম্পৰ্কীয় অভিযোগসমূহ 'কমিউনিটি ৱেলফেয়াৰ অফিচাৰ' আৰু অভিযোগ নিবাৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে নিয়মীয়াকৈ সমাধান কৰি থকা হৈছে। লগতে ২০২২/২৩ বৰ্ষৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে প্ৰতি বছৰে বাসস্থান আৰু শৌচালয় উভয়ৰে বুজন সংখ্যক মেৰামতিৰ কাম হোৱা বুলি প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা হৈছে।</p> <p>আইএফচি-ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নতিকৰণৰ অগ্ৰগতি (মূল নাটনিৰ শতাংশৰ হিচাপত): শৌচালয়: ৫২%; স্নানাগাৰ: ৩২%; চিমেণ্টৰ নলা: ৪%; ঘৰ: ২৪%; আৰু পাকঘৰ: ৮%।</p> <p>চৰকাৰী আঁচনিসমূহৰ জৰিয়তে পানী আৰু বিদ্যুৎ সংযোগৰ লগতে কিছু পৰিমাণে নতুন বাসস্থান নিৰ্মাণৰ কাম অব্যাহত আছে। এই নতুন বাসস্থান আৰু সামাজিক আন্তঃগাঁথনিসমূহ ভাৰত চৰকাৰ/অসম চৰকাৰৰ নিৰ্ধাৰিত মানদণ্ড (নিয়ম/আইন) অনুসৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছে।</p>	<p>বাবে স্থানভেদে অগ্ৰগতিৰ যথেষ্ট তাৰতম্য দেখা যায়।</p> <p>যদিও কিছুসংখ্যক শ্ৰমিকৰ মতে চৰকাৰী আঁচনিৰ অধীনত কেইটামান নতুন ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, তথাপিও অধিকাংশৰে মতে প্ৰায় ২০১৬-১৭ চনৰ পৰা কোনো নতুন ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হোৱা নাই।</p> <p>কিছুমান শ্ৰমিক আৱাসত চৰকাৰী আঁচনিৰ জৰিয়তে ঘৰে ঘৰে পানীৰ টেপ সংযোগ কৰাৰ কাম চলি আছে। আন কিছুমান ঠাইত তেনে কোনো কাম হোৱা নাই। কিছুমান আৱাসিক এলেকাত পানী যোগানৰ আন্তঃগাঁথনি স্থাপন কৰা হৈছে যদিও পানী যোগান এতিয়াও আৰম্ভ হোৱা নাই। অতীতৰ দৰেই, বেছিভাগ বাসিন্দাই কেৱল পৰিশোধন নকৰা বৰিং পানী ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। শ্ৰমিকসকলে শেহতীয়াভাৱে কোনো পানীৰ ফিল্টাৰ লাভ কৰা নাই। শ্ৰমিকসকলে নিজাকৈ অস্থায়ীভাৱে নিৰ্মিত কুঁৱা বা হস্তচালিত পাম্পৰ জৰিয়তে পানীৰ ব্যৱস্থা কৰি লৈছে অথবা ৪- ৫ টা পৰিয়ালৰ মাজত থকা একোটা উমৈহতীয়া টেপৰ পৰা পানী সংগ্ৰহ কৰিছে।</p> <p>যদিও কিছুমান বাগিচাৰ চিকিৎসালয়ক চৰকাৰী আঁচনি (ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য অভিযান বা এন আৰ এইতছ এম)-ৰ সৈতে সংযুক্ত কৰা হৈছে, তথাপিও ইয়াৰ ফলত চিকিৎসা সেৱা আৰু ঔষধৰ মানদণ্ডত কিমান দূৰ প্ৰভাৱ পৰিছে, সেই লৈ শ্ৰমিকসকলে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে। সামান্য অসুস্থতা বা জ্বৰৰ বাহিৰে আন যিকোনো ৰোগৰ বাবে শ্ৰমিকসকলক ওচৰৰ</p>	<p>চৰকাৰী পুঁজিৰে পৰিচালিত নতুন প্ৰকল্পসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। তদুপৰি, আইএফচি-ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি ২০২৩ চনৰ পৰা আন্তঃগাঁথনিৰ বিশেষ একো উল্লেখযোগ্য পৰিৱৰ্তন হোৱা নাই। চিএও-এ অভিযোগকাৰীৰ সেই দাবীক বিশেষভাৱে লক্ষ্য কৰিছে য'ত কোৱা হৈছে যে শ্ৰমিকসকলৰ জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ডত এতিয়াও গুৰুতৰ অভাৱ তথা ক্ৰটি বৈ গৈছে।</p> <p>চিএও-এ উল্লেখ কৰিছে যে কৰ্ম-মানদণ্ড আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় আইন অনুসৰি শ্ৰমিকক পৰ্যাপ্ত আৱাসগৃহ, পানীৰ সুবিধা আৰু অনাময় ব্যৱস্থা কৰি দিয়াটো কোম্পানীৰ বাধ্যতামূলক দায়িত্ব। যদিও চৰকাৰী পুঁজিৰে পৰিচালিত আঁচনিসমূহৰ বাবে কিছু উন্নতি পৰিলক্ষিত হোৱাটো ইতিবাচক দিশ, তথাপিও এক বৃহৎ অভাৱ এতিয়াও বৈ গৈছে। কোম্পানীয়ে আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ বাবে পুঁজিৰ নাটনিৰ যি প্ৰত্যাহ্বানৰ কথা স্বীকাৰ কৰিছে, তেনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই সমস্যাবোৰৰ সমাধান কেনেকৈ হ'ব সেয়া এতিয়াও অস্পষ্ট। অভিযোগকাৰীসকলে উল্লেখ কৰা চৰকাৰী প্ৰতিবেদনখনতো এই পৰিস্থিতিৰ কথাকে প্ৰতিফলিত হৈছে।</p> <p>বৰ্তমানলৈকে সম্পূৰ্ণ হোৱা আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নমূলক কামসমূহ ভাৰত চৰকাৰ আৰু অসম চৰকাৰৰ মানদণ্ড অনুসৰি কৰা হৈছে। এই</p>
---	--	--	--

		<p>চহৰত থকা স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়।</p> <p>অন্যান্য মেৰামতি/ আন্তঃগাঁথনিৰ সন্দৰ্ভত:</p> <ul style="list-style-type: none"> • পূৰ্বৰ দৰেই, শ্ৰমিকসকলৰ আৱাসগৃহৰ বহুতো শৌচালয় ভঙা আৰু ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হৈ আছে। • যদিও গৃহ মেৰামতিৰ বাবে অভিযোগ জনোৱাৰ এক নিৰ্দিষ্ট প্ৰক্ৰিয়া বা পঞ্জীয়ন বহী আছে, তথাপিও ইয়াৰ সমাধানৰ বাবে যথেষ্ট বেছি সময় লাগে। বহু ক্ষেত্ৰত জৰুৰী মেৰামতিৰ বাবে শ্ৰমিকসকলৰ নিজাকৈ কৰি লোৱাৰ বাহিৰে আন কোনো উপায় নাথাকে। • শ্ৰমিকসকলে উল্লেখ কৰা মতে, প্ৰায় বিগত ৩/৫ বছৰ ধৰি অধিকাংশ মেৰামতিৰ কাম বন্ধ হৈ আছে আৰু কৰ্তৃপক্ষই ইয়াৰ কাৰণ হিচাপে পূৰ্জিৰ অভাৱৰ কথা দৰ্শাইছে। <p>ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহাগাণনিক-ৰ এখন প্ৰতিবেদনত অসম চৰকাৰৰ চাহ জনজাতি কল্যাণ আঁচনিসমূহৰ ৰূপায়ণৰ সন্দৰ্ভত উল্লেখ কৰা হৈছে। ২০২৪ চনৰ ৩০ আগষ্টত দাখিল কৰা এই প্ৰতিবেদনখনত আইএফচি-ৰ দুখন বিশেষ বাগিচা (নাহৰণি আৰু কেলিডেন)-ৰ প্ৰসংগ উল্লেখ আছে। এই অধ্যয়নটো মুঠ ৩৯ খন চাহ বাগিচাৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল, য'ত শ্ৰমিকৰ আৱাসগৃহৰ ভৌতিক পৰীক্ষণ আৰু শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে</p>	<p>চৰকাৰী মানদণ্ডসমূহ শ্ৰমিকৰ আৱাসগৃহৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ পিএছ ২ মানদণ্ডৰ সৈতে সমপৰ্যায়ৰ হয়নে নহয়, সেয়া এতিয়াও অস্পষ্ট।</p>
--	--	--	---

		<p>সাক্ষাৎকাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল।</p> <p>প্ৰতিবেদনখনত উল্লেখ কৰা অনুসৰি যিবোৰ বাগিচাৰ শ্ৰমিকসকলে কেঁচা ঘৰত বসবাস কৰে, সেই ২৮ খন বাগিচাৰ ভিতৰত নাহৰণি অন্যতম আছিল। প্ৰতিবেদন অনুসৰি, এই কেঁচা ঘৰৰ বাসিন্দাসকলে জনাইছে যে বাৰিষাৰ সময়ত ঘৰৰ চালৰ পৰা পানী নিগৰে আৰু পানী পৰে (পৃষ্ঠা ৫৭ চাওক)।</p> <p>প্ৰতিবেদনত লগতে পোৱা গৈছে যে যিবোৰ বাগিচাত পানীৰ গুণাগুণ পৰীক্ষা কৰা হোৱা নাছিল, সেইবোৰৰ ভিতৰত নাহৰণিও অন্যতম আছিল। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে, "বাসিন্দাসকলে পানীৰ গুণাগুণৰ কোনো নিশ্চয়তা নোহোৱাকৈয়ে পানী সেৱন কৰি আছিল" (পৃষ্ঠা ৫৯ চাওক)। কেলিডেন এনে এখন চাহ বাগিচা হিচাপে চিনাক্ত কৰা হৈছে য'ত আৱাসগৃহসমূহে নিৰ্ধাৰিত মানদণ্ড পূৰণ কৰা নাছিল। ইয়াত ঘৰবোৰত প্ৰয়োজনতকৈ কম কোঠা থকাৰ লগতে বাৰাণ্ডা, শৌচালয় আৰু পাকঘৰৰ হয় অভাৱ আছিল, নতুবা সেইবোৰ নিৰ্ধাৰিত মানদণ্ডৰ নাছিল (পৃষ্ঠা ৫৮)। শ্ৰমিক আৱাসৰ শোচনীয় অৱস্থা আৰু দুৰ্বিষহ জীৱনধাৰণৰ চিত্ৰ দাঙি ধৰা আলোকচিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত প্ৰতিবেদনখনত কেলিডেনৰ এটা শ্ৰমিক আৱাসত থকা এটা ত্ৰুটিপূৰ্ণ পানীৰ উৎসৰ (ৰিং-কুঁৱা) ছবিও অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে (পৃষ্ঠা ৫৯)।</p> <p>প্ৰতিবেদনত লগতে কেলিডেনৰ বাগিচা স্কুলসমূহত শিক্ষকৰ নাটনি থকাৰ কথাও পোৱা গৈছে (পৃষ্ঠা ১০০)।</p>	
--	--	---	--

		<p>প্ৰতিবেদনখনত এই কথা নিশ্চিত কৰা হৈছে যে, "হিচাপ পৰীক্ষাৰ সময়ছোৱাত কোনো এখন চাহ বাগিচায়েই শ্ৰমিকৰ বাবে নতুন ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা নাছিল" (পৃষ্ঠা ৫৭) আৰু ইয়াত স্থায়ী শ্ৰমিকৰ তুলনাত ঘৰৰ সংখ্যাৰ সন্দৰ্ভত এখন পৰিশিষ্টও অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে (পৃষ্ঠা ১০৩)।</p> <p>প্ৰতিবেদনখন ইয়াত চাব পাৰিব: https://bit.ly/3Lkc0gz</p>	
--	--	--	--

স্থিতি: মুক্ত

ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:	<p>আংশিকভাৱে ৰূপায়িত</p> <p>আইএফচি-ৰ কাৰ্যপৰিকল্পনাৰ প্ৰাৰম্ভিক বছৰবোৰত কোম্পানীটোৱে আন্তঃগাঁথনিৰ কিছু উন্নয়ন সাধন কৰিছিল। অৱশ্যে, এপিপিএল-ৰ হাতত পুঁজিৰ অভাৱ হোৱাৰ বাবে এই কামবোৰ স্থবিৰ হৈ পৰে। শেহতীয়া আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নসমূহ চৰকাৰী আঁচনিৰ জৰিয়তে সম্ভৱ হৈছে আৰু এইবোৰ ভাৰত চৰকাৰ তথা অসম চৰকাৰৰ মানদণ্ড অনুসৰি ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। তথাপিও, চিএও-এ বুজি পাইছে যে পৰ্যাপ্ত আৱাসগৃহৰ সুবিধাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াও গুৰুতৰ অভাৱ অব্যাহত আছে।</p>
----------------------------	--

ফলপ্ৰসূতাৰ মূল্যায়ন:	<p>আংশিকভাৱে ফলপ্ৰসূ</p> <p>গ্ৰাহকে আৰম্ভণিতে আন্তঃগাঁথনিৰ কিছু উন্নয়নমূলক কাম ৰূপায়ণ কৰিছিল আৰু শেহতীয়া উন্নয়নসমূহ চৰকাৰী আঁচনিৰ ফলত সম্ভৱ হৈছে। অভিযোগকাৰী সকলে জনাইছে যে শ্ৰমিকৰ জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ডত এতিয়াও এক বৃহৎ আৰু স্থায়ী অভাৱ ৰৈ গৈছে। পৰিস্থিতিৰ অধিক ভালদৰে বুজিবলৈ চিএও-ৰ দ্বাৰা এক ক্ষেত্ৰভিত্তিক পৰিদৰ্শনৰ প্ৰয়োজন হ'ব।</p>
------------------------------	--

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৩ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

মজুৰি আৰু ক্ষতিপূৰণৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ ফলাফলসমূহ:

গ্ৰাহকে শ্ৰমিকসকলক ন্যূনতম মজুৰিতকৈ কম মজুৰি প্ৰদান কৰাৰ যি অভিযোগ উত্থাপন হৈছে, তাৰ প্ৰত্যুত্তৰত আইএফচি-এ এই সন্দৰ্ভত বহিঃৰাজ্যৰ আইনী পৰামৰ্শ গ্ৰহণ কৰি উপযুক্ত পদক্ষেপ লৈছিল। অৱশ্যে, যি সময়ত এই পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হৈছিল, সেই সময়ত ই সমসাময়িক নাছিল আৰু সেইবাবেই ইয়াক পুনৰ পৰ্যালোচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে। আইএফচি-এ এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই যে গ্ৰাহকে মজুৰি সম্পৰ্কীয় তথ্যসমূহ এনে এক পদ্ধতিৰে উপস্থাপন কৰিছে নে নাই যিটো "স্পষ্ট, সহজবোধ্য, সঠিক আৰু কৰ্মচাৰী বা পোনপটীয়াকৈ চুক্তিবদ্ধ শ্ৰমিকৰ ভাষাত" উপলব্ধ। ইয়াৰ উপৰিও, আইএফচি-এ এইটোও নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই যে অস্থায়ী আৰু স্থায়ী

শ্রমিকৰ মজুৰি আৰু কামৰ পৰিৱেশ আইএফচি-ৰ সেই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ হয় নে নহয়— যি শ্রমিকৰ "স্বাস্থ্য সুৰক্ষিত আৰু উন্নত কৰা" চাকৰিক সমৰ্থন কৰে আৰু এইদৰে দাবিদাৰ পৰা ওলাই অহাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে।

আইএফচি-ৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ: অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-এ জনোৱা ৰূপায়ণৰ স্থিতি: নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ: ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণ: ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>২০১৬ চনৰ প্ৰাসংগিক কাৰ্যপৰিকল্পনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ, যাৰ ভিতৰত আছে:</p> <ul style="list-style-type: none"> শ্রমিকৰ মজুৰিয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় ন্যূনতম মজুৰিৰ চৰ্তসমূহ পূৰণ কৰিছে নে নাই, সেই সন্দৰ্ভত আইএফচি-এ নিজৰ আইনী মতামত নবীকৰণ কৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। স্থানীয় ভাষাত দৰমহাৰ পে-স্লিপ প্ৰদান কৰা। 	<p>পূৰ্বতে কৰা ন্যূনতম মজুৰি সম্পৰ্কীয় প্ৰাৰম্ভিক আইনী মতামতৰ অনুসৰণ হিচাপে, আইএফচি-এ ভাৰতৰ এজন বহিঃৰাজ্যৰ আইনী পৰামৰ্শদাতাক নিয়োজিত কৰিছিল যাতে প্ৰযোজ্য মজুৰি নিয়মাবলীৰ বিপৰীতে শ্রমিকসকলৰ মজুৰি আৰু সুবিধাসমূহ পুনৰ পৰ্যালোচনা কৰিব পৰা যায়। এই মতামত ২০২৫ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত সম্পূৰ্ণ হৈছিল।</p> <p>আইএফচি-এ লক্ষ্য কৰিছে যে নগদ ধন আৰু অনগদ (বস্ত্ৰৰ আকাৰত দিয়া) ক্ষতিপূৰণৰ মিশ্ৰণৰ বাবে ভাৰতত চাহ শ্রমিকৰ মজুৰি আৰু সুবিধাৰ গাঁথনিটো যথেষ্ট জটিল। এই আইনী মতামতত কিছুসংখ্যক চাহ শ্রমিকক সুবিধা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত সামান্য বিসংগতি ধৰা পৰিছে। আইএফচি-এ এপিপিএল-ক এই মতামতত চিনাক্ত কৰা অভাৱসমূহ দূৰ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।</p>	<p>আইএফচি-এ নিৰ্দেশ দিয়া প্ৰাৰম্ভিক আইনী মতামত বা পৰৱৰ্তী পৰ্যালোচনা পুনৰীক্ষণ কৰাৰ কোনো সুযোগ অভিযোগকাৰী সকলক প্ৰদান কৰা হোৱা নাই।</p> <p>ন্যূনতম মজুৰি আইন, ১৯৪৮-ৰ অনুসূচীত চাহ বাগানসমূহক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে, যাৰ ফলত চাহ শ্রমিকসকল আইনীভাৱে নিৰ্ধাৰিত ন্যূনতম মজুৰি লাভ কৰাৰ যোগ্য। বৰ্তমান অসমত এজন অদক্ষ কৃষি শ্রমিকৰ বাবে ন্যূনতম মজুৰি হৈছে ৩৪৪.৮০ টকা (মন কৰিব যে আমি চাহ শ্রমিকসকলক প্ৰকৃততে দক্ষ বা অৰ্ধ-দক্ষ শ্রমিক বুলিহে অভিহিত কৰিব বিচাৰোঁ)। ইয়াৰ পাছতো, এপিপিএল চাহ বাগানৰ শ্রমিকসকলে বৰ্তমান দৈনিক মজুৰি হিচাপে মাত্ৰ ২৫০ টকা হে লাভ কৰি আছে।</p> <p>ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহাগাণনিক-ৰ এখন প্ৰতিবেদনত (২০২৪ চনৰ ৫ নম্বৰ প্ৰতিবেদন- অসম চৰকাৰৰ চাহ জনগোষ্ঠীৰ কল্যাণমূলক আঁচনিৰ ৰূপায়ণৰ ওপৰত কৰা কাৰ্যক্ষমতা অডিট ৰিপৰ্ট), যিখন ২০২৪ চনৰ ৩০ আগষ্টত উত্থাপন কৰা হৈছিল, তাত 'ন্যূনতম মজুৰি আইন, ১৯৪৮'-ৰ পালনৰ ওপৰত এটা পঞ্চম অধ্যায় অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এই প্ৰতিবেদনত বৰ্তমানৰ পৰিস্থিতিৰ আইনী বৈধতাৰ</p>	<p>২০২৫ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত, আইএফচি-এ চাহ শ্রমিকৰ মজুৰিয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় ন্যূনতম মজুৰিৰ চৰ্তসমূহ পূৰণ কৰিছে নে নাই, সেই সন্দৰ্ভত নিজৰ আইনী মতামত নবীকৰণ কৰিছিল। এই মতামতৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি, আইএফচি-ৰ গ্ৰাহকে ২০২৩ চনৰ এক ত্ৰিপক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ অধিসূচনা (অক্টোবৰ ২০২৩) অনুসৰি নিৰ্ধাৰিত মজুৰিৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰিয়েই শ্রমিকক পৰিশোধ কৰি আছে।</p> <p>অৱশ্যে, এই আইনী মতামতে অসম চৰকাৰৰ 'ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহাগাণনিকৰ প্ৰতিবেদন' (২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদন)-ত আলোকপাত কৰা কেইবাটাও কাৰক বিবেচনা কৰা নাছিল। বিশেষকৈ:</p> <p>(ক) মজুৰি নিৰ্ধাৰণৰ উদ্দেশ্যে অসম চৰকাৰে চাহ শ্রমিকক এতিয়ালৈকে 'অনুসূচিত নিয়োগ' হিচাপে অধিসূচিত কৰা নাই, যদিও ১৯৪৮ চনৰ ন্যূনতম মজুৰি আইনৰ অধীনত চাহ বাগানৰ কাম অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে;</p> <p>(খ) মজুৰিৰ অংশ হিচাপে বস্ত্ৰৰ আকাৰত (যেনে-খৰি, খাদ্য ৰেচন আৰু শুকান চাহ)</p>

		<p>ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও ক্ৰটি পোৱা গৈছে, যিয়ে আইএফচি-ৰ "সামান্য বিসংগতি" থকাৰ দাবীক নস্যাত্ কৰিছে।</p> <p>প্ৰতিবেদনখনত উল্লেখ কৰা হৈছে:</p> <p>"ন্যূনতম মজুৰি আইন, ১৯৪৮-ৰ ধাৰা ১১-ত লগতে কোৱা হৈছে যে এই আইনৰ অধীনত পৰিশোধ কৰিবলগীয়া ন্যূনতম মজুৰি নগদ ধনেৰে পৰিশোধ কৰিব লাগিব। যিবোৰ ক্ষেত্ৰত মজুৰি সম্পূৰ্ণৰূপে বা আংশিকভাৱে বস্ত্ৰৰ আকাৰত পৰিশোধ কৰাৰ নিয়ম চলি আহিছে, সেইবোৰৰ ক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট চৰকাৰে চৰকাৰী গেজেটত অধিসূচনা জাৰি কৰি মজুৰিৰ অংশটো বস্ত্ৰৰ আকাৰত দিবলৈ অনুমতি দিব লাগিব। লগতে তেনেদৰে দিয়া বস্ত্ৰৰ নগদ মূল্য নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিৰে হিচাপ কৰিব লাগিব।" (পৃষ্ঠা ৭০)</p> <p>অৱশ্যে, প্ৰতিবেদনখনত পোৱা গৈছে যে:</p> <p>"মজুৰিৰ এটা অংশ বস্ত্ৰৰ আকাৰত পৰিশোধ কৰাৰ নিয়মটো কোনো কৰ্তৃত্ব অবিহনেই চলি আছিল আৰু এই সুবিধাসমূহৰ নগদ মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈও কোনো নিশ্চিতকৰণ কৰা হোৱা নাছিল। ইয়াক কব নোৱাৰি যে চাহ শ্ৰমিকৰ মজুৰি এক বিবাদৰ বিষয় আছিল যাক ঔদ্যোগিক বিবাদ আইনৰ অধীনত দ্বিপাক্ষিক চুক্তিৰ জৰিয়তে মীমাংসা কৰাৰ প্ৰয়োজন আছিল।"</p>	<p>আগবঢ়োৱা সুবিধাৰ নগদ মূল্য ৰাজ্য চৰকাৰে আনুষ্ঠানিকভাৱে অনুমোদন কৰাৰ কোনো নথিপত্ৰ নাই (২০২৪ চিএজি প্ৰতিবেদন - ধাৰা ৫.৫);</p> <p>(গ) আইনী মতামতটোত বিধিবদ্ধ সুবিধাসমূহৰ (যেনে- আৱাসগৃহ, চিকিৎসা, শিক্ষা, দৰমহাৰ সৈতে ছুটি আৰু সুৰক্ষামূলক পোছাক) নগদ মূল্যৰ এটা বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা হৈছে, যিটো ২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদনে দৃঢ়তাৰে কৈছে যে ন্যূনতম মজুৰিৰ ভিতৰত গণনা কৰিব নালাগে; আৰু</p> <p>(ঘ) যদিও ২০২৩ চনৰ অক্টোবৰৰ অধিসূচনা অনুসৰি চাহ শ্ৰমিকৰ দৈনিক নগদ মজুৰি ২৫০ টকা (আৰু বস্ত্ৰৰ আকাৰত খাদ্য ৰেচন, শুকান চাহ আৰু খৰিৰ সুবিধা), তথাপিও এই পৰিমাণ অসমৰ অদক্ষ শ্ৰমিকৰ বাবে প্ৰয়োজ্য সাধাৰণ ন্যূনতম নগদ মজুৰিতকৈ (২০২৫ চনৰ শেষৰ ফালে ৩৪৪.৮০ টকা) বহুত কম। এই বৃহৎ বৈষম্য চিএজি প্ৰতিবেদনতো নথিভুক্ত কৰা হৈছে।</p> <p>আইএফচি-এ লগতে চিএও-ক দৰমহাৰ পে-স্লিপ যোগান ধৰিছে আৰু জানিবলৈ দিছে যে এইবোৰ ইংৰাজী আৰু অসমীয়া ভাষাত প্ৰদান কৰা হয়। এই বিষয়ত দাখিল কৰা তথ্য পৰ্যাপ্ত।</p> <p>অস্থায়ী আৰু স্থায়ী শ্ৰমিকৰ মজুৰি তথা কাম কৰাৰ পৰিৱেশ</p>
--	--	---	--

		<p>প্ৰতিবেদনখন ইয়াত চাব পাৰিব:https://bit.ly/3Lkc0gz</p> <p>২০১৬/২০১৭ চনৰ পৰাই শ্ৰমিকসকলে উচ্চ মজুৰিৰ দাবী জনাই আহিছে। শেহতীয়া এটা উদাহৰণ দিবলৈ হ'লে, দৈনিক মজুৰি বৃদ্ধি, আদিবাসী চাহ শ্ৰমিক সম্প্ৰদায়ক অনুসূচিত জনজাতি হিচাপে স্বীকৃতি প্ৰদান আৰু ভূমি অধিকাৰৰ দাবীত ২০২৫ চনৰ অক্টোবৰ মাহত ডিব্ৰুগড়ত এক প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰা হৈছিল (দ্য আছাম ট্ৰিবিউন, https://bit.ly/496NOHz ১৩ অক্টোবৰ, ২০২৫।</p> <p>কিছুসংখ্যক শ্ৰমিকে জনোৱা অনুসৰি কৰ্মক্ষেত্ৰত হেঁচা বৃদ্ধি পাইছে, যাৰ ভিতৰত দিনটোত এক নিৰ্দিষ্ট সংখ্যক চাহ গছ কলম কৰাৰ বাবে বাধ্য কৰাটোও অন্তৰ্ভুক্ত।</p>	<p>আইএফচি-ৰ সেই প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ হয়নে নহয়, যিবোৰে শ্ৰমিকৰ "স্বাস্থ্যৰ সুৰক্ষা আৰু উন্নতি" নিশ্চিত কৰে আৰু দৰিদ্ৰতাৰ পৰা ওলাই অহাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে— সেই সন্দৰ্ভত আইএফচি-এ এতিয়াও নিজকে পতিয়ন নিয়াব পৰা নাই। উপলব্ধ তথ্যই সূচায় যে অসমৰ চাহ শ্ৰমিকসকলে সাধাৰণতে চৰম দৰিদ্ৰতাৰ মাজত বাস কৰে আৰু তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য তথা শিক্ষাৰ স্তৰো নিম্নমানৰ। বিশেষকৈ, চিএও-এ ২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদনৰ বিশ্লেষণলৈ লক্ষ্য কৰিছে, য'ত এই সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱা হৈছে যে অসমৰ চাহ শ্ৰমিকৰ মজুৰি "অতি নগণ্য" আৰু ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰধান চাহ উৎপাদক ৰাজ্যসমূহৰ (তামিলনাড়ু, কেৰালা আৰু কৰ্ণাটক) তুলনাত তেওঁলোকক আটাইতকৈ কম মজুৰি প্ৰদান কৰা হয়।</p>
--	--	---	--

স্থিতি : মুকলি

<p>ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>ৰূপায়িত হৈছে</p> <p>আইএফচি-এ তেওঁলোকৰ আইনী মতামত নবীকৰণ কৰিছে আৰু চিএও-ক ইংৰাজী আৰু অসমীয়া ভাষাত দৰমহাৰ পে-স্লিপ প্ৰদান কৰাৰ প্ৰমাণ দাখিল কৰিছে।</p>
<p>কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ফলপ্ৰসূ</p> <p>আইএফচি-এ এই বুলি প্ৰমাণ দাখিল কৰিছে যে শ্ৰমিকসকলৰ দৰমহাৰ পে-স্লিপসমূহ এতিয়া অসমীয়া ভাষাত প্ৰদান কৰা হয়। আইএফচি-এ তেওঁলোকৰ আইনী মতামত নবীকৰণ কৰিছে যদিও, ওপৰত উল্লেখ কৰাৰ দৰে কেইবাটাও কাৰক সঠিকভাৱে বিবেচনা কৰা হোৱা নাই।</p>

আইএফচি-এ চিএও-ৰ 'নীতি-বিচ্যুতি' সম্পৰ্কীয় বিসংগতিসমূহৰ কেইবাটাও দিশ সমাধান কৰিছে যদিও, এতিয়াও এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই যে অস্থায়ী আৰু স্থায়ী শ্ৰমিকৰ মজুৰি তথা কামৰ পৰিৱেশ আইএফচি-ৰ সেই প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ হয়নে নহয়, যিবোৰে শ্ৰমিকৰ "স্বাস্থ্যৰ সুৰক্ষা আৰু উন্নতি" নিশ্চিত কৰে আৰু দৰিদ্ৰতাৰ পৰা ওলাই অহাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে। বিশেষকৈ, চিএও-য়ে ২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদনৰ উদ্ধৃতি দি উল্লেখ কৰিছে যে চাহ শ্ৰমিকৰ মজুৰি অতি নগণ্য।

চিএও-ৰ মতে, সমগ্ৰ চাহ উদ্যোগক সামৰি এটা অধ্যয়ন কৰাৰ যি প্ৰতিশ্ৰুতি আইএফচি -য়ে দিছিল (১২ নম্বৰ দফা চাওক), তাৰ ৰূপায়ণে দৰিদ্ৰতা দূৰ কৰিব পৰা মজুৰি প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ বুজাত অধিক সহায় কৰিব আৰু ইতিবাচক উন্নয়নমূলক ফলাফল লাভ কৰাত প্ৰভাৱ পেলাব।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৪ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

সংগঠন কৰাৰ স্বাধীনতা আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তিকৰণৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচিৰ তদাৰকী সম্পৰ্কীয় চিএওৰ ফলাফলসমূহ:

অভিযোগকাৰী, গোলকীয় ইউনিয়নসমূহ আৰু গ্ৰাহকৰ দ্বাৰা নিযুক্ত এক সামাজিক অডিটৰ জৰিয়তে উত্থাপিত সংগঠিত হোৱাৰ স্বাধীনতা আৰু সামূহিক দৰদাম সম্পৰ্কীয় ধাৰাবাহিক উদ্বেগৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, আইএফচি-এ শ্ৰম আৰু কৰ্ম পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় 'পাৰফৰমেন্স ষ্টেণ্ডাৰ্ড ২' (পিএছ ২)-ৰ প্ৰাসংগিক চৰ্তসমূহ পালন কৰাৰ বিষয়ে নিশ্চিত হ'ব পৰা নাই। একেদৰে, পিএছ ১ আৰু পিএছ ২-ৰ অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহৰ পৰ্যালোচনা আৰু তদাৰকীৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচিৰ দৃষ্টিভঙ্গী ত্ৰুটিপূৰ্ণ। চাহ উদ্যোগত শ্ৰমিকৰ অভিযোগৰ পৰ্যাপ্ত প্ৰমাণ থকা স্বত্বেও, আইএফচি-এ অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গ্ৰাহকৰ পদ্ধতিৰ কোনো ভিত্তি তথা পৰ্যালোচনা বা সংগ্ৰহ কৰা নাছিল।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>প্ৰাসংগিক কৰ্মপৰিকল্পনা ২০১৬-ৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ, যাৰ ভিতৰত আছে:</p> <ul style="list-style-type: none"> • চাহ বাগিচা পৰ্যায়ৰ সম্পৰ্ক (কৰ্মচাৰী নিয়োজিত পৰিষদ) আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা শক্তিশালী কৰাৰ বাবে পদক্ষেপসমূহ। 	<p>আইএফচি-ৰ পূৰ্বৰ তদাৰকী কাৰ্যকলাপৰ পৰা এয়া লক্ষ্য কৰা হৈছে যে অতীতৰ তদাৰকী ভ্ৰমণৰ সময়ত অংশীদাৰসকলৰ সৈতে সম্পৰ্ক আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতিৰ প্ৰয়োজনীয়তা থকা কিছুমান দিশ চিনাক্ত কৰা হৈছিল। আইএফচিয়ে জনোৱা মতে, অংশীদাৰসকলৰ সৈতে সম্পৰ্ক, অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা আৰু লিংগভিত্তিক হিংসা তথা নিৰ্যাতন (জি বি ভি এইতছ) সম্পৰ্কীয়</p>	<p>এপিপিএল-ত 'শ্ৰমিকৰ সংগঠিত হোৱাৰ স্বাধীনতাৰ' ওপৰত থকা বাধা-নিষেধ আৰু কৰ্মচাৰী নিয়োজিত পৰিষদসমূহৰ গঠন তথা কাৰ্যপ্ৰণালীৰ মৌলিক ত্ৰুটিসমূহৰ দৰে পূৰ্বতে নথিভুক্ত কৰা উদ্বেগজনক বিষয়সমূহ এতিয়াও বাহাল আছে।</p> <p>অংশীদাৰসকলৰ সৈতে সম্পৰ্ক, অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা আৰু লিংগভিত্তিক হিংসা তথা নিৰ্যাতন সম্পৰ্কীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰ সন্দৰ্ভত এপিপিএল-ৰ সৈতে কৰা ক্ষমতা বিকাশমূলক</p>	<p>সংগঠিত হোৱাৰ স্বাধীনতাৰ সন্দৰ্ভত আইএফচি-ৰ নথিপত্ৰই আঙুলিয়াই দিয়ে যে কোম্পানীটোৰ বেছিভাগ চাহ বাগিচাতে চাহ শ্ৰমিকৰ বাবে মাত্ৰ এটা স্বীকৃত ইউনিয়ন আছে। আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰই এইটো সূচিত নকৰে যে ৰাষ্ট্ৰীয় আইন আৰু পিএছ২ অনুসৰি কোম্পানীটোৰ চাহ বাগিচাসমূহত ইউনিয়ন গঠনৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বাধা নাই বুলি নিশ্চিত হ'বলৈ আৰু অভিযোগসমূহ</p>

<p>দৃষ্টিভঙ্গী শক্তিশালী কৰিবলৈ তেওঁলোকে অলপতে এপিপিএল-ৰ সৈতে কিছু ক্ষমতা বিকাশমূলক কাৰ্যসূচী সম্পূৰ্ণ কৰিছে।</p>	<p>কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে অভিযোগকাৰীসকলে কোনো তথ্য লাভ কৰা নাই।</p>	<p>সঠিকভাৱে নিষ্পত্তি কৰাৰ বাবে আইএফচি-এ কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে।</p>
---	--	---

স্থিতি: মুকলি

<p>ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ৰূপায়িত</p> <p>উপলব্ধ প্ৰমাণসমূহে এইটো সূচিত নকৰে যে আইএফচি-এ চিএও-ৰ নিয়ম উলংঘাৰ ফলাফলসমূহ সমাধান কৰিবলৈ পৰ্যাপ্ত পদক্ষেপ প্ৰস্তাৱ কৰিছে বা গ্ৰহণ কৰিছে। চিএও-এ এইটো স্বীকাৰ কৰে যে আইএফচি-এ গ্ৰাহকৰ অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ সমৰ্থনত ক্ষমতা বিকাশৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিছিল। কিন্তু, কোম্পানীটোৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰিসৰলৈ লক্ষ্য কৰি, সংগঠিত হোৱাৰ স্বাধীনতা আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ বিষয়সমূহ সমাধান কৰিবলৈ এই পদক্ষেপসমূহ পৰ্যাপ্ত নহয়।</p>
-----------------------------------	--

<p>কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই</p> <p>কোম্পানীটোৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰিসৰ (২৫ খন চাহ বাগিচা) লৈ লক্ষ্য কৰি, আইএফচি-ৰ ক্ষমতা বিকাশমূলক কাৰ্যকলাপসমূহ সংগঠিত হোৱাৰ স্বাধীনতা আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ বিষয়সমূহ সমাধান কৰিবলৈ পৰ্যাপ্ত নহয়। তদুপৰি, আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰসমূহে এইটো নিশ্চিত কৰাৰ কোনো ভিত্তি প্ৰদান নকৰে যে কৰ্মচাৰী নিয়োজিত পৰিষদসমূহ শ্ৰমিকৰ অভিযোগ উত্থাপন আৰু সেইবোৰ সময়মতে সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা হিচাপে পৰিগণিত হৈছে।</p>
---------------------------------------	---

**চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৫
ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬**

আইএফচি-ৰ শিশু শ্ৰম সম্পৰ্কীয় তদাৰকীৰ ক্ষেত্ৰত চিএও-ৰ ফলাফলসমূহ:

ভাৰতৰ চাহ বাগিচাকে ধৰি কৃষি খণ্ডত শিশু শ্ৰমৰ প্ৰচলন থকাটো জনাজাত। এই সন্দৰ্ভত চিএও-এ পাইছে যে আইএফচি-এ বিনিয়োগৰ পূৰ্বে নিজৰ গ্ৰাহকৰ বাগিচাসমূহত শিশু শ্ৰমৰ বিপদাশংকাৰ যি "যথাযথ অনুসন্ধান" বা প্ৰয়োজনীয় অনুসন্ধান কৰিছিল, সেয়া অপৰ্যাপ্ত আছিল। একেদৰে, চিএও-ৰ ওচৰত অভিযোগ দাখিল কৰাৰ পিছৰে পৰা, আইএফচিয়ে গ্ৰাহকজনে বৰ্তমান শিশু শ্ৰম সম্পৰ্কীয় চৰ্তসমূহ পালন কৰিছে নে নাই, সেই বিষয়ে নিশ্চিত হ'বলৈ কোনো পৰ্যাপ্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই।

<p>আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬</p>	<p>আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫</p>	<p>অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫</p>	<p>চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫</p>
<p>কোনো নিৰ্দিষ্ট পদক্ষেপ নাই। আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে এপিপিএল-ৰ নীতিত</p>	<p>আইএফচি-এ জনাইছে যে শিশু শ্ৰম প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ এপিপিএল-ৰ হাতত পৰ্যাপ্ত ব্যৱস্থা</p>	<p>অভিযোগকাৰীসকলে আঙুলিয়াই দিছে যে আইএফচি-ৰ ২০২৪ চনৰ শেহতীয়া তথ্য অনুসৰি</p>	<p>চিএও-ৰ ২০১৯ চনৰ নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে চিএও-ৰ এই নিৰীক্ষণ</p>

<p>শিশু শ্রম স্পষ্টভাৱে নিষিদ্ধ কৰা হৈছে।</p>	<p>আছে, যিবোৰ আইএফচি-এ ২০২৫ চনত পর্যালোচনা কৰিছিল যত কোম্পানীটোৰ শিশু শ্রম সম্পর্কীয় নীতিও অন্তর্ভুক্ত আছে—যি শিশু শ্রমক নিষিদ্ধ কৰে)। বেছিভাগ প্ৰমাণপত্ৰতে শিশু শ্রম প্ৰতিৰোধৰ চৰ্ত অন্তর্ভুক্ত থাকে আৰু এপিপিএল-ক এছএ ৮০০০মানদণ্ড, ৰেইনফৰেষ্ট এলায়েন্স আৰু ট্ৰাষ্টী প্ৰমাণপত্ৰ কাৰ্যসূচীৰ অধীনত তৃতীয় পক্ষৰ দ্বাৰা সময়ে সময়ে নিৰীক্ষণ কৰা হয়। ২০২৫ চনত আইএফচি-এ ভ্ৰমণ কৰা ৩ খন চাহ বাগিচাতে শিশু শ্রমৰ কোনো প্ৰমাণ পোৱা নগ'ল। আইএফচি-এ লক্ষ্য কৰিছে যে বাগিচাসমূহত শিশু যত্ন কেন্দ্ৰ আৰু বিদ্যালয়সমূহ চলি আছে, যদিও কিছুসংখ্যক শ্ৰমিকে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক বাগিচাৰ বাহিৰৰ বিদ্যালয়লৈ পঠিয়াবলৈ পছন্দ কৰে।</p>	<p>তেওঁলোকে উল্লেখ কৰিছিল যে, "কৰ্মক্ষেত্ৰত শিশু শ্রম প্ৰতিৰোধৰ বাবে যিবোৰ পদ্ধতি বা ব্যৱস্থা আছে, সেইবোৰ কৰ্মপৰিকল্পনাৰ অংশ হিচাপে প্ৰস্তাৱ কৰা তৃতীয় পক্ষৰ নিৰীক্ষণৰ জৰিয়তে অধিক নিশ্চিত কৰা হ'ব।"</p> <p>এনেকুৱা লাগিছে যেন এই নিৰীক্ষণ সম্পন্ন কৰা হোৱা নাছিল আৰু তাৰ পৰিৱৰ্তে আইএফচি-এ পুনৰ প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰণালীৰ ওপৰত অত্যধিক নিৰ্ভৰ কৰিছে। ২০১৬ চনত চিএও-এ পাইছিল যে এনে কোনো প্ৰমাণ নাই যিয়ে সূচিত কৰে যে আইএফচি-এ:</p> <p>i) আইএফচি-ৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু বাহ্যিক প্ৰমাণপত্ৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহৰ মাজত থকা ব্যৱধানৰ বিশ্লেষণ কৰিছিল;</p> <p>ii) প্ৰমাণপত্ৰ মূল্যায়নৰ পদ্ধতিসমূহ পুনৰীক্ষণ কৰিছিল; বা</p> <p>iii) প্ৰমাণপত্ৰৰ চৰ্তসমূহ পালন কৰা হৈছে নে নাই সেইটো মূল্যায়ন কৰি তৃতীয় পক্ষই প্ৰস্তুত কৰা প্ৰতিবেদনসমূহ পর্যালোচনা কৰিছিল।</p>	<p>প্ৰক্ৰিয়াটো সামৰণি মাৰিবলৈ আইএফচি-এ এজন স্বতন্ত্র তৃতীয় পক্ষৰ দ্বাৰা নিৰীক্ষণ কৰোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে। আইএফচি-এ নিজেই স্বীকাৰ কৰা মতে, এই তৃতীয় পক্ষৰ নিৰীক্ষণ এতিয়াও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই।</p> <p>আইএফচি-ৰ শেহতীয়া তদাৰকী নথিপত্ৰত উল্লেখ কৰা হৈছে যে কোম্পানীটোৰ শিশু শ্রম নিষিদ্ধ কৰাৰ এক নীতি আছে আৰু আইএফচি-এ কৰা বাগিচা পৰিভ্ৰমণৰ সময়ত শিশু শ্রমৰ কোনো উদাহৰণ বিচাৰি পোৱা নাছিল। যিবোৰ চাহ বাগিচা আইএফচি-এ পৰিদৰ্শন কৰিছিল, তাত লক্ষ্য কৰা গৈছিল যে শ্ৰমিকসকলে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক বাগিচাৰ স্কুললৈ পঠোৱাতকৈ বাগিচাৰ বাহিৰৰ স্কুললৈহে পঠোৱাৰ প্ৰৱণতা দেখুৱায়; কাৰণ বাগিচাৰ ভিতৰৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড আৰু উপলব্ধ সুবিধাসমূহক লৈ তেওঁলোকৰ মাজত উদ্বেগ বা সংশয় আছে।</p> <p>চাহ শ্ৰমিকসকলৰ পৰিয়ালৰ নিম্ন আয়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, ২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা হৈছে যে চাহ শ্ৰমিকসকলৰ মাজত নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ঘৰতে ৰাখি থোৱাৰ এক প্ৰৱণতা দেখা যায়, যাতে তেওঁলোকে সৰু ভাই-ভনীসকলক চোৱাচিতা কৰিব পাৰে আৰু ঘৰুৱা অন্যান্য কাম-কাজত সহায় কৰিব পাৰে।</p>
---	---	---	---

স্থিতি: মুকলি	
ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:	ৰূপায়িত হৈছে আইএফচি-এ এইটো নিশ্চিত কৰিছে যে কোম্পানীটোৰ শিশু শ্রম নিষিদ্ধ কৰা এক নিৰ্দিষ্ট নীতি আছে।
কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:	আংশিকভাৱে ফলপ্ৰসূ আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁলোকৰ তদাৰকীত শিশু শ্রমৰ কোনো ঘটনা ধৰা পৰা নাই আৰু কোম্পানীটোৱে যিবোৰ তৃতীয় পক্ষৰ প্ৰমাণপত্ৰ অটুট ৰাখিছে, সেইবোৰত শিশু শ্রম প্ৰতিৰোধৰ চৰ্তসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে। আইএফচি-ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি, (কিছুমান চাহ বাগিচাত) ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বাগিচাৰ স্কুলত পঢ়াতকৈ বাহিৰৰ স্কুলত পঢ়াৰহে প্ৰৱণতা দেখুৱায়। ইয়ে অনানুষ্ঠানিক শিশু শ্রমৰ সম্ভাৱনা বৃদ্ধি কৰিব পাৰে অথবা পিতৃ-মাতৃৰ সৈতে কামৰ ঠাইলৈ যোৱা শিশুসকলৰ বাবে বিপদ মাতি আনিব পাৰে। আইএফচি-এপিপিএল ২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাত প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া অনুসৰি আইএফচি-ৰ দ্বাৰা নিযুক্ত কোনো স্বতন্ত্ৰ তৃতীয় পক্ষৰ নিৰীক্ষণ নোহোৱাটোৱে (চিএও-ৰ ১ নম্বৰ নিয়ম উলংঘাৰ ফলাফললৈ চাওক) এই বিষয়ত আইএফচি-ক অধিক নিশ্চিত কৰাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিছে।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৬ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে আইএফচি-ৰ তদাৰকীৰ ক্ষেত্ৰত চিএও-ৰ ফলাফলসমূহ:

আইএফচি-এ এই প্ৰকল্পটোত কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ আৰু ইয়াৰ পৰিচালনা সম্পৰ্কীয় নিজৰ প্ৰয়োজনীয় চৰ্তসমূহ সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰা নাছিল, যাৰ ফলস্বৰূপে শ্ৰমিকসকল অত্যন্ত বিপদজনক ৰাসায়নিক পদাৰ্থৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিছিল। বিশেষকৈ, আইএফচি-ৰ চৰ্ত অনুসৰি যিবোৰ কীটনাশক নিষিদ্ধ বা নিষিদ্ধ ঘোষিত, তেনে কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ গ্ৰাহকজনে কৰি থকাৰ কথা আইএফচি-এ সময়মতে চিনাক্ত কৰিব পৰা নাছিল। তদুপৰি, কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰৰ সৈতে জড়িত নিয়ম পালনৰ সমস্যাসমূহ কেনেকৈ সমাধান কৰিব লাগে, সেই সম্পৰ্কে আইএফচি-এ গ্ৰাহকক পৰ্যাপ্ত নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
২০১৬ চনৰ প্ৰাসংগিক কৰ্মপৰিকল্পনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ তলত দিয়া হ'ল: বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ শ্ৰেণী ১এ আৰু ১বি অন্তৰ্ভুক্ত সকলো বিপদজনক	আইএফচি-এ ২০২০ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত এজন বৃত্তিগত স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা (ও এইতচ এচ) বিশেষজ্ঞক কেইবাটাও ও এইতচ এচ সম্পৰ্কীয় বিষয় আৰু ঘটনাৰ লগতে এপিপিএল -ৰ	হাতীগড়, মাজুলী আৰু নাহৰণি বাগিচাৰ শ্ৰমিকসকলে কীটনাশকৰ সুৰক্ষা সম্পৰ্কে ভিন্ন ভিন্ন অভিজ্ঞতাৰ কথা জনাই আহিছে। যদিও কিছুসংখ্যক স্প্ৰে কৰা শ্ৰমিকক কীটনাশক সুৰক্ষা	আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰই এইটো লিপিবদ্ধ কৰিছে যে কোম্পানীটোৱে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা-ৰ দ্বাৰা শ্ৰেণীভুক্ত শ্ৰেণী এলএ (অত্যন্ত বিপদজনক) বা শ্ৰেণী এলবি (ভীষণ বিপদজনক) কোনো

<p>কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ পৰ্যায়ক্রমে বন্ধ কৰা।</p> <p>কীটনাশক ছটিওৱাৰ কামত নিয়োজিত সকলো শ্ৰমিকক উন্নত মানৰ ব্যক্তিগত সুৰক্ষা সঁজুলি (পি পি ই) প্ৰদান কৰা, জৰুৰী ব্যৱহাৰৰ বাবে অতিৰিক্ত পি পি ই মজুত ৰখা, প্ৰয়োজন অনুসৰি পুৰণি পি পি ই সলনি কৰাৰ বাবে বাজেটৰ ব্যৱস্থা কৰা আৰু স্প্ৰে কৰা শ্ৰমিকসকলৰ বাবে কাৰ্যপদ্ধতিৰ সংশোধন তথা প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা।</p>	<p>কীটনাশক ব্যৱস্থাপনা আদিকে ধৰি সংশ্লিষ্ট কাৰ্যপদ্ধতিসমূহ পুনৰীক্ষণ কৰিবলৈ নিয়োগ কৰিছিল।</p> <p>ও এইতচ এচ পৰামৰ্শদাতাজনে অভিযোগৰ সৈতে জড়িত তিনিখন বাগিচা পৰিদৰ্শন কৰিছিল।</p> <p>এপিপিএলৰ কাৰ্যপদ্ধতিসমূহ সাধাৰণতে পৰ্যাপ্ত বুলি পোৱা গৈছিল, যদিও কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হৈছিল।</p> <p>এপিপিএলৰ সৈতে অধিক প্ৰশিক্ষণৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছিল যদিও ক'ভিড-১৯ ৰ বাধা-নিষেধৰ বাবে প্ৰথমতে সেয়া স্থগিত ৰখা হৈছিল। ২০২৫ চনত আইএফচিৰ এক বাগিচা পৰিদৰ্শনৰ সময়ত, আইএফচি-ৰ ও এইতচ এচ পৰামৰ্শদাতাজনে মুখ্য কৰ্মচাৰীসকলক পুনৰ প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰে আৰু কিছু পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়।</p>	<p>সঁজুলি (পি পি ই) প্ৰদান কৰা হয়, সেইবোৰৰ বেছিভাগেই পুৰণি আৰু জৰাজীৰ্ণ অৱস্থাত আছে।</p> <p>কিছুমান শ্ৰমিকে জনাইছে যে তেওঁলোকক পালপাতি কামত লগোৱা নহয়, কেৱল মাজে-সময়েহে তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰা হয় আৰু সেই পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহো তেওঁলোকক দিয়া নহয়।</p> <p>শ্ৰমিকসকলে বৰ্ণনা কৰা মতে, যেতিয়া এজন নিৰীক্ষক আহিছিল, তেতিয়া তেওঁক দেখুৱাবলৈহে শ্ৰমিকসকলক নতুন পি পি ই সঁজুলি প্ৰদান কৰা হৈছিল।</p> <p>অভিযোগকাৰীসকলক ২০২০ বা ২০২৫ চনত আইএফচি-ৰ ও এইতচএচ পৰামৰ্শদাতাই আগবঢ়োৱা নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদন বা পৰামৰ্শসমূহৰ কোনো তথ্য যোগান ধৰা হোৱা নাই।</p>	<p>ৰাসায়নিক কীটনাশক ব্যৱহাৰ নকৰে—যিবোৰ ব্যৱহাৰৰ পৰা বিৰত থকাটো পিএছ ৩ নিয়মালীৰ অধীনত বাধ্যতামূলক। তদুপৰি, আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰই সূচিত কৰিছে যে কোম্পানীটোৱে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ দ্বাৰা স্বীকৃত শ্ৰেণী ২ (মধ্যমীয়া বিপদজনক) কীটনাশক ব্যৱহাৰ কৰি আছে।</p> <p>পিএছ ৩ নিয়মালীৰ অধীনত, এনে কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ কেৱল তেতিয়াহে অনুমোদিত হয় যদিহে কোম্পানীটোৱে সেইবোৰৰ ক্ৰয়, সংৰক্ষণ, ব্যৱহাৰ আৰু নিষ্কাশনৰ ক্ষেত্ৰত যথাযথ নিয়ন্ত্ৰণ বজাই ৰাখে যাতে শ্ৰমিকৰ সুৰক্ষা নিশ্চিত হয় আৰু ইয়াৰ সংস্পৰ্শৰ পৰা বাচি থাকিব পৰা যায়।</p> <p>উপযুক্ত ব্যক্তিগত সুৰক্ষা সঁজুলি (পি পি ই) ব্যৱহাৰ আৰু কীটনাশকৰ সুৰক্ষিত ব্যৱহাৰৰ সন্দৰ্ভত আইএফচি-এ এতিয়াও পৰ্যাপ্ত তদাৰকী নথিপত্ৰ লাভ কৰা নাই যিয়ে প্ৰমাণ কৰিব পাৰে যে এই নিয়ন্ত্ৰণসমূহ বাস্তৱক্ষেত্ৰত কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে। এইটো বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ কীটনাশকবোৰেও যথেষ্ট বিষক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে আৰু ইয়াৰ বাবে পি পি ই তথা সুৰক্ষিত ব্যৱহাৰৰ নীতিসমূহ কঠোৰভাৱে পালন কৰাটো প্ৰয়োজনীয়।</p>
<p>স্থিতি: মুকলি</p>			

<p>ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ৰূপায়িত হৈছে</p> <p>আইএফচি-এ কোম্পানীটোৰ সৈতে মিলি বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ অন্তৰ্ভুক্ত শ্ৰেণী ১এ আৰু ১বি শ্ৰেণীৰ সকলো বিপদজনক কীটনাশক পৰ্যায়ক্রমে বন্ধ কৰাৰ দিশত কাম কৰিছে।</p> <p>যি নহওক, প্ৰয়োজন অনুসৰি শ্ৰমিকসকলক অবিৰতভাৱে উপযুক্ত ব্যক্তিগত সুৰক্ষা সঁজুলি (পি পি ই) যোগান ধৰা হৈছে নে নাই, কাৰ্যপদ্ধতিৰ সংশোধনসমূহ সঠিকভাৱে কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে নে নাই আৰু সকলো বাগিচাৰ স্প্ৰে কৰা শ্ৰমিকসকলৰ বাবে পৰ্যাপ্ত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নে নাই—সেই সন্দৰ্ভত নিজকে নিশ্চিত কৰিবলৈ আইএফচি-এ এতিয়ালৈকে পৰ্যাপ্ত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা নাই।</p>
<p>কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ফলপ্ৰসূ</p> <p>আইএফচি-ৰ তদাৰকী প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা হৈছে যে কোম্পানীটোৱে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ শ্ৰেণী ১এ আৰু ১বি শ্ৰেণীৰ কীটনাশক ব্যৱহাৰ নকৰে। কিন্তু ইয়াৰ বিপৰীতে অভিযোগকাৰীসকলে জনাইছে যে উপযুক্ত ব্যক্তিগত সুৰক্ষা সঁজুলিৰ উপলব্ধতা আৰু কীটনাশক ছটিওৱাৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যপদ্ধতিসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আজিও বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি হৈ আছে।</p>

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৭ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

সুৰক্ষা সম্পৰ্কে গ্ৰাহকৰ দৃষ্টিভংগী আৰু ইয়াৰ সৈতে জড়িত বিপদাশংকাৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ ফলাফলসমূহ:

আইএফচি-এ তদাৰকীৰ সময়ত এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাছিল যে সুৰক্ষাকৰ্মী বা নিৰাপত্তা বাহিনীৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকৰ দৃষ্টিভংগী কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৪-যিটোৱে 'সম্প্ৰদায়ৰ স্বাস্থ্য, সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা'ক সামৰি লয়—তাৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ আছিল নে নাই।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাত এই সন্দৰ্ভত কোনো নিৰ্দিষ্ট পদক্ষেপৰ উল্লেখ নাই।	আইএফচি আৰু ইয়াৰ পিএছ ৪ নিৰাপত্তা পৰামৰ্শদাতাসকলে ২০১৯ চনত এপিপিএল-ৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (এছএমপি) পৰ্যালোচনা কৰিছিল আৰু সেই সন্দৰ্ভত বিতং মন্তব্য আগবঢ়াইছিল। ২০২৫ চনত এখন উন্নীত বা শেহতীয়া	অভিযোগকাৰীসকলক এপিপিএল-ৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা প্ৰদান কৰা হোৱা নাই, লগতে এই পৰিকল্পনাৰ ওপৰত মতামত আগবঢ়াবলৈকো তেওঁলোকক কোনো সুযোগ দিয়া হোৱা নাই।	আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে কোম্পানীটোৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা পৰ্যালোচনা কৰি সেই সম্পৰ্কে মতামত আগবঢ়াইছে আৰু শেহতীয়াকৈ এই সন্দৰ্ভত কোম্পানীটোক প্ৰশিক্ষণো প্ৰদান কৰিছে।

	<p>পৰিকল্পনা জমা দিয়া হৈছিল। আইএফচি-এ এই পৰিকল্পনাটো পুনৰীক্ষণ কৰিছিল আৰু তাত বিপদাশংকাৰ মূল্যায়ন, নিৰাপত্তাৰক্ষীসকলৰ প্ৰশিক্ষণ আৰু নিৰাপত্তাৰক্ষীৰ বিৰুদ্ধে অহা অভিযোগসমূহৰ ব্যৱস্থাপনাৰ ক্ষেত্ৰত থকা ত্ৰুটিসমূহ আঙুলিয়াই দিছিল।</p> <p>আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁলোকে এপিপিএলক চাহ বাগিচাবোৰৰ বিপদাশংকাৰ মূল্যায়ন সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ আৰু 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৪' (পিএছ ৪)-ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি এক নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (এছএম পি) কাৰ্যকৰী কৰাত সহায় কৰিব বিচাৰে। ২০২৫ চনৰ শেষৰ ফালে পৰিচালনা সমিতি আৰু নিৰাপত্তাৰক্ষীসকলৰ বাবে পিএছ-৪ ৰ ওপৰত অধিক প্ৰশিক্ষণ আৰু দক্ষতা বৃদ্ধিৰ কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হৈছিল।</p>		<p>কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৪ (পিএছ ৪)-ৰ নিৰ্দেশনাত উল্লেখ আছে যে গ্ৰাহকে তেওঁলোকৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাসমূহৰ বিষয়ে শ্ৰমিক আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত সম্প্ৰদায়ক জনোৱা উচিত, অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে মূল সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তাৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ বিদ্বিত হ'ব নালাগিব। চিএও-ৰ ওচৰত অভিযোগকাৰীসকলে দিয়া মন্তব্যৰ পৰা এইটোৱে ইংগিত দিয়ে যে তেনে কোনো যোগাযোগ সম্ভৱতঃ হোৱা নাই।</p>
--	---	--	--

স্থিতি: মুকলি

<p>ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ৰূপায়িত হৈছে</p> <p>আইএফচি-এ প্ৰকাশ কৰিছে যে তেওঁলোকে কোম্পানীটোৰ নিৰাপত্তা পৰিকল্পনা পৰ্যালোচনা কৰিছে আৰু শেহতীয়াকৈ চাহ বাগিচাৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থা অধিক উন্নত কৰাৰ বাবে কোম্পানীটোক সহায় আগবঢ়াইছে। যি নহওক, চাহ শ্ৰমিক আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত সম্প্ৰদায়সমূহক এই ক্ষেত্ৰত মতামত আগবঢ়াবলৈ কিয় সুযোগ দিয়া হোৱা নাই, সেইটো স্পষ্ট নহয়।</p>
<p>কাৰ্যকৰিতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>এতিয়াও মূল্যায়নযোগ্য নহয়</p> <p>চিএও-এ শেহতীয়া নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা আৰু আইএফচি-ৰ পৰামৰ্শসমূহ পুনৰীক্ষণ কৰাৰ সুযোগ এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। তদুপৰি, আইএফচি-এ</p>

শেহতীয়াকৈ কোম্পানীৰ পৰিচালনা সমিতি আৰু নিৰাপত্তাৰক্ষীসকলক যি প্ৰশিক্ষণ আৰু দক্ষতা বৃদ্ধিৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰিছে, তাৰ ফলাফল বা প্ৰভাৱো চিএও-এ এতিয়ালৈকে পৰ্যালোচনা কৰা নাই।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৮ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

প্ৰকল্পৰ সৈতে জড়িত অৰ্থনৈতিক স্থানচ্যুতিৰ অভিযোগসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ ফলাফলসমূহ:

আইএফচি-এ তদাৰকীৰ সময়ত এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাছিল যে শ্ৰমিকসকলৰ অতিৰিক্ত কৃষি কাৰ্যৰ সৈতে জড়িত সম্ভাৱ্য অৰ্থনৈতিক স্থানচ্যুতিৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকে কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৫- যিটোৱে 'ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু অনিচ্ছাকৃত পুনৰ্স্থাপন'ক সামৰি লয়-তাৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰিছে নে নাই।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাৰ প্ৰাসংগিক প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ, যাৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত আছে:</p> <p>মীন পালন কাৰ্যসূচীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত শ্ৰমিকসকলক কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰা হ'ব অথবা তেওঁলোকক সকলো প্ৰাসংগিক সুবিধাৰ সৈতে স্থায়ী শ্ৰমিক হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হ'ব, অথবা চাহ উদ্যোগৰ বাহিৰে অন্য কৃষি কাৰ্যৰ বাবে চৰকাৰীভাৱে অনুমোদিত নূন্যতম মজুৰিৰ ভিত্তিত তেওঁলোকৰ চাকৰি নিয়মীয়াকৰণ কৰা হ'ব।</p>	<p>মীন পালন প্ৰকল্পৰ বাবে স্থানচ্যুত হোৱা সৰ্বমুঠ ৩৮ গৰাকী শ্ৰমিকক চাহ বাগিচাতেই স্থায়ী কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰা হৈছে। এই মীন পালন প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা স্থানচ্যুত হোৱা ব্যক্তিসকলক এপিপিএল-এ কেনদৰে নিযুক্তি দিছে, সেই সম্পৰ্কে আইএফচি-এ চিএও-ক সবিশেষ তথ্য যোগান ধৰিছে।</p>	<p>২০২৪ চনত আইএফচি-এ কৰা এই দাবী—অৰ্থাৎ মীন পালন প্ৰকল্পৰ বাবে স্থানচ্যুত হোৱা সৰ্বমুঠ ৩৮ গৰাকী শ্ৰমিকক চাহ বাগিচাতেই স্থায়ী কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰা হৈছে—সেইটো সত্য নে নহয় তাক পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ অভিযোগকাৰীসকলক পৰ্যাপ্ত তথ্য যোগান ধৰা হোৱা নাই।</p>	<p>আইএফচি-এ চিএও-ক এনে কিছুমান নথিপত্ৰ যোগান ধৰিছে যাৰ দ্বাৰা এইটো প্ৰমাণিত হয় যে মীন পালন কাৰ্যসূচীৰ ফলত স্থানচ্যুত হোৱা ৩৮ গৰাকী শ্ৰমিকক এপিপিএল-এ নিযুক্তি দিছে। তদুপৰি, ২০১৭ চনত এই বিষয়টোৰ ওপৰত কৰা এটা তৃতীয় পক্ষৰ অডিটত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে প্ৰভাৱিত শ্ৰমিকসকলক স্থায়ী কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰা হৈছে।</p>

স্থিতি বন্ধ

ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন: ৰূপায়িত হৈছে

আইএফচি-এ চিএও-ক যোগান ধৰা নথিপত্ৰই এইটোৱে ইংগিত দিয়ে যে মীন পালন কাৰ্যসূচীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ৩৮ গৰাকী শ্ৰমিকক কোম্পানীটোৱে নিযুক্তি দিছে।

কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:**ফলপ্ৰসূ হৈছে**

যিহেতু প্ৰভাৱিত শ্ৰমিকসকলক স্থায়ী কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰা হৈছে, সেয়েহে মীন পালন কাৰ্যসূচীৰ ফলত সংশ্লিষ্ট ব্যক্তিসকলৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱ হ্রাস কৰিব পৰা গৈছে।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #৯ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

প্ৰকল্পটোৰ ক্ষেত্ৰত 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' (খিলঞ্জীয়া বা আদিবাসী জনগোষ্ঠী) প্ৰয়োগৰ সন্দৰ্ভত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ ফলাফল:

চিএও-এ এইটো পাইছে যে আইএফচি-এ এই বিনিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' (পিএছ ৭) সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰা হৈছে বুলি নিজকে নিশ্চিত কৰিব পৰা নাছিল।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>আইএফচি-এ উল্লেখ কৰিছে যে 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' (পিএছ৭) ইয়াত প্ৰযোজ্য হোৱা নাছিল, কাৰণ সংশ্লিষ্ট জনসংখ্যাৰ প্ৰকল্প এলেকাৰ ভূমি, পূৰ্বপুৰুষৰ ভূখণ্ড বা প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ওপৰত এনে কোনো ঐতিহাসিক নিৰ্ভৰশীলতা নাই যি চাহ উদ্যোগৰ পূৰ্বৰ পৰা চলি আহিছে আৰু/অথবা প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছে।</p> <p>২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাত এই সন্দৰ্ভত কোনো নিৰ্দিষ্ট পদক্ষেপৰ উল্লেখ নাই।</p>	<p>এই প্ৰকল্পৰ ক্ষেত্ৰত 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' (পিএছ৭) প্ৰযোজ্য নহয়। যদিও শ্ৰমিকসকল মধ্য ভাৰতৰ খিলঞ্জীয়া বা আদিবাসী সম্প্ৰদায়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত, যিহেতু তেওঁলোকে ইয়ালৈ শ্ৰমিক হিচাপে প্ৰব্ৰজন কৰিছে আৰু তেওঁলোক এই অঞ্চলৰ আদি বাসিন্দা নহয়, সেয়েহে তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত পিএছ৭ প্ৰযোজ্য নহয়। এইটো পিএছ ৭-ৰ অনুচ্ছেদ ৬-ৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ, য'ত উল্লেখ আছে যে পিএছ ৭ প্ৰয়োগ কৰিবলৈ হ'লে প্ৰকল্প এলেকাৰ ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ সৈতে সম্প্ৰদায়টোৰ এক সামূহিক সংযোগ থাকিব লাগিব।</p> <p>আইএফচি-এ দৃঢ়তাৰে কয় যে এই বিষয়টোৰ সন্দৰ্ভত তেওঁলোকে আৰু কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ প্ৰস্তাৱ নিদিয়ে।</p>	<p>অভিযোগকাৰীসকলে দাখিল কৰিছে যে এই প্ৰকল্পটোৰ ক্ষেত্ৰত 'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' প্ৰযোজ্য হয়। নিৰ্দেশনা টোকা ৭ -ত উল্লেখ আছে যে এই মানদণ্ডত সেইসকল "খিলঞ্জীয়া বা আদিবাসী জনগোষ্ঠীৰ সম্প্ৰদায়সমূহকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি যিসকল প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ভূমিত বসবাস কৰে"।</p>	<p>'কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড ৭' প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ নিৰ্দেশনা হ'ল যে এই প্ৰক্ৰিয়াটো নৃতাত্ত্বিক আৰু অংশগ্ৰহণমূলক পদ্ধতিৰ মিশ্ৰণ ব্যৱহাৰ কৰি এজন যোগ্য সমাজবিজ্ঞানীৰ দ্বাৰা সম্পন্ন কৰা উচিত। যদিও আইএফচি-এ কৈছে যে পিএছ ৭ ইয়াত প্ৰযোজ্য নহয়, তথাপিও তেওঁলোকে নিজৰ এই দাবীক প্ৰমাণ কৰিবলৈ কোনো পৰ্যাপ্ত বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা নাই (যিটো পিএছ ৭-ৰ অধীনত আশা কৰা হয়)।</p>

স্থিতি: মুকলি

ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:	ৰূপায়িত হোৱা নাই আইএফচি-এ চিএও-ৰ এই কমপ্লায়েন্স ফাইণ্ডিং বা অনুপালনৰ ফলাফলৰ সৈতে একমত নহয়, সেইবাবে তেওঁলোকে এই ক্ষেত্ৰত কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই আৰু তেনে কোনো ব্যৱস্থাৰ প্ৰস্তাৱো আগবঢ়োৱা নাই।
কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:	ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই আইএফচি-এ এই অনুপালনৰ ফলাফল সন্দৰ্ভত কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। সেই অনুসৰি, প্ৰাপ্ত তথ্য-প্ৰমাণে এইটোৱে ইংগিত দিয়ে যে আশানুৰূপ ফলাফল লাভ কৰিব পৰা নগ'ল।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #১০ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

শ্বেয়াৰ কাৰ্যসূচীৰ সন্দৰ্ভত আলোচনা আৰু তথ্য প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও -ৰ ফলাফলসমূহ:

তলত উল্লেখ কৰা বিষয়সমূহ বিবেচনা কৰি: (ক) প্ৰকল্পটোৰ বাবে অধিকাংশ শ্ৰমিকে শ্বেয়াৰ কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছিল; (খ) শ্বেয়াৰ ক্ৰয় কৰাৰ লগত বিপদাশংকা জড়িত থাকে; আৰু (গ) চাহ শ্ৰমিকসকল এজন সুবিধাবঞ্চিত আৰু দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোক, চিএও-এ এইটো পাইছে যে:

- আইএফচি-ৰ তদাৰকীৰ ওচৰত এইটো সিদ্ধান্ত ল'বলৈ কোনো ভিত্তি নাছিল যে গ্ৰাহকজনে এই কাৰ্যসূচীৰ সন্দৰ্ভত শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে ফলপ্ৰসূ আলোচনাৰ চৰ্তসমূহ পূৰণ কৰিছে।
- অভিযোগকাৰীসকলে উত্থাপন কৰা 'আলোচনা বা পৰামৰ্শৰ অভাৱ' সম্পৰ্কীয় নিৰ্দিষ্ট অভিযোগসমূহ যে সমাধান কৰা হৈছে, সেইটো আইএফচিয়ে নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাৰ প্ৰাসংগিক প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • কৰ্মচাৰী শ্বেয়াৰ মালিকীস্বত্ব কাৰ্যসূচী, বিত্তীয় সাক্ষৰতা, শ্বেয়াৰ কাৰ্যসূচীৰ পদ্ধতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াসমূহৰ বিষয়ে শ্ৰমিকসকলক শিক্ষিত কৰাৰ বাবে লবলগীয়া পদক্ষেপসমূহ। 	<p>আইএফচি-এ নিশ্চিত কৰিছে যে এপিপিএল-এ কেইবাটাও বিত্তীয় সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰিছে। আইএফচিয়ে উল্লেখ কৰিছে যে সাধাৰণতে ইএসঅ'পি (কৰ্মচাৰী শ্বেয়াৰ মালিকীস্বত্ব কাৰ্যসূচী) ধাৰকসকলৰ বাবে বিত্তীয় ফলাফল ভাল হৈছে। কোম্পানীৰ পৰা অব্যাহতি বা অৱসৰ ললে ইএসঅ'পি ধাৰকসকলৰ বাবে শ্বেয়াৰ বিক্ৰী কৰি ওলাই অহাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হৈছে। অৱসৰ লোৱা</p>	<p>শ্বেয়াৰ বিক্ৰী কৰি ওলাই অহাৰ কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে অভিযোগকাৰীসকলক আগতীয়াকৈ কোনো তথ্য প্ৰদান কৰা হোৱা নাছিল।</p> <p>শ্বেয়াৰ বিক্ৰীৰ অফাৰত শ্বেয়াৰৰ মূল্য কিহৰ ভিত্তিত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল, সেই বিষয়ে কোনো ব্যাখ্যা দিয়া হোৱা নাই।</p> <p>অভিযোগকাৰীসকলে এনে কিছুমান শ্ৰমিকৰ সৈতে কথা পাতিছিল যিসকলে অংশধাৰক কাৰ্যসূচীৰ ওপৰত কোনো সজাগতা</p>	<p>আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰত উল্লেখ কৰা হৈছে যে বেছিভাগ চাহ শ্ৰমিকেই তেওঁলোকৰ হাতত থকা অংশধিকাৰ বিক্ৰী কৰি দিছে। কোম্পানীটোৱে দৃঢ়তাৰে কৈছে যে যিসকলে শ্বেয়াৰ বিক্ৰীৰ এই সুযোগ গ্ৰহণ কৰিছে, তেওঁলোকক প্ৰশিক্ষণ আৰু সহযোগিতা প্ৰদান কৰা হৈছিল।</p> <p>এজন শ্ৰমিকে তেওঁ কাম কৰি থকা তেনে এটা কোম্পানীৰ শ্বেয়াৰ ক্ৰয় কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা</p>

	<p>কর্মচাৰীসকলে ভাল লাভ অৰ্জন কৰিছে - ২৯.৪% (২০১৮ বিত্তীয় বৰ্ষত), ২০.৫% (২০১৯ বিত্তীয় বৰ্ষত), ১৬.৮% (২০২০ বিত্তীয় বৰ্ষত) আৰু ১১.৬% (২০২১ বিত্তীয় বৰ্ষত)। তদুপৰি, ২০২১ চনত এপিপিএল-এ এটা স্বেচ্ছামূলক শ্বেয়াৰ ক্ৰয় কাৰ্যসূচীৰ আয়োজন কৰিছিল, যত সেই সময়ৰ ৬৫% ই.এস.ও.পি ধাৰকে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু নিজৰ শ্বেয়াৰসমূহ জমা দি ১২.৮৫% লাভ অৰ্জন কৰিছিল। যদিও অৱসৰৰ সময়তহে এই সুবিধা উপলব্ধ হয়, তথাপিও এপিপিএল-এ ইংগিত দিছে যে যদি অৱশিষ্ট কর্মচাৰী শ্বেয়াৰহোল্ডাৰ সকলে সমৰ্থন কৰে, তেন্তে তেওঁলোকে পৰৱৰ্তী সময়ত আন এখন স্বেচ্ছামূলক শ্বেয়াৰ বিক্ৰী আঁচনি চলাব পাৰে, যিখন সম্ভৱতঃ পূৰ্বৰ আঁচনিখনৰ দৰেই হ'ব।</p> <p>শ্বেয়াৰ বিক্ৰীৰ অফাৰ, শ্বেয়াৰ ক্ৰয় সম্পৰ্কীয় বিত্তীয় শিক্ষা আৰু ইয়াৰ পৰা হোৱা লাভৰ বিষয়ে সজাগতা কাৰ্যসূচীসমূহ কর্মচাৰী নিয়োজন পৰিষদ আৰু বাগিচা কল্যাণ বিষয়াসকলৰ জৰিয়তে কাৰ্যসূচীটো আৰম্ভ কৰাৰ আগত আৰু পাছত প্ৰদান কৰা হৈছিল। ইইচি -ত ইউনিয়নৰ প্ৰতিনিধিও অন্তৰ্ভুক্ত থাকে আৰু ইউনিয়নসমূহ বিত্তীয় সাক্ষৰতা প্ৰশিক্ষণৰ সৈতেও জড়িত। কেইখনমান বাগিচাৰ কর্মচাৰী (~৫,০০০ কর্মচাৰী) যিয়ে বিনিয়োগ</p>	<p>আঁচনি চলোৱাৰ বিষয়ে অৱগত নাছিল।</p>	<p>যিটো ৰাজহুৱা শ্বেয়াৰ বজাৰত তালিকাভুক্ত নহয়, এজন অংশধাৰকৰ অধিকাৰ আৰু দায়িত্বসমূহ বুজি পোৱা, আৰু শ্বেয়াৰ বিক্ৰী কৰি ওলাই অহাৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ বাবে বিনিয়োগকাৰী হিচাপে এক নিৰ্দিষ্ট পৰ্যায়ৰ বিশেষজ্ঞতাৰ প্ৰয়োজন হয়। এই প্ৰসংগত, ইউৰোপীয় ইউনিয়ন বা যুক্তৰাজ্যত একেধৰণৰ লেনদেন কৰা এজন ব্যক্তিৰ বাবে আইনগতভাৱে এক 'উপযুক্ততা পৰীক্ষা' উত্তীৰ্ণ হোৱাটো বাধ্যতামূলক হ'ব পাৰে। এনে পৰীক্ষাৰ মূল যুক্তিটো হ'ল-পৰ্যাপ্ত জ্ঞান বা অভিজ্ঞতা নোহোৱাকৈ কিছুমান বিত্তীয় সঁজুলিত বিনিয়োগ কৰিলে লোকচানৰ আশংকা বৃদ্ধি পায়।</p> <p>অসমৰ চাহ শ্ৰমিকসকলৰ সাধাৰণ শিক্ষাৰ স্তৰৰ প্ৰসংগত, ২০২৪ চনৰ চিএজি প্ৰতিবেদনে নিশ্চিত কৰিছে যে চাহ শ্ৰমিক সম্প্ৰদায়সমূহৰ মাজত শিক্ষাৰ হাৰ অতি নিম্ন আছিল।</p>
--	--	--	--

	<p>কৰি ৰখাৰ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু অংশগ্ৰহণ কৰা নাছিল, তেওঁলোকৰ বাহিৰে বেছিভাগ শ্বেয়াৰহোল্ডাৰ কৰ্মচাৰীয়েই এই প্ৰক্ৰিয়াটোৰ সৈতে একমত আছিল আৰু অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ইচ্ছুক আছিল।</p> <p>অৱশিষ্ট শ্ৰমিকসকলৰ মাজত ইএসওপি আৰু অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় তথ্যৰ বিষয়ে সজাগতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ কোম্পানীটোৰ সৈতে মিলি বিত্তীয় সাক্ষৰতা সজাগতাৰ এটি অতিৰিক্ত কাৰ্যসূচী পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণ কৰা হ'ব।</p>		
--	--	--	--

স্থিতি: মুকলি

<p>ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>আংশিকভাৱে ৰূপায়িত হৈছে</p> <p>আইএফচি-এ জনাইছে যে কোম্পানীটোৱে কেইবাটাও বিত্তীয় সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰিছে। যিহেতুকে, এই কাৰ্যসূচীসমূহ সকলো অংশধাৰক শ্ৰমিকক এক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ মূৰে মূৰে প্ৰদান কৰা হৈছিল নে নাই, সেই বিষয়ে আইএফচিৰ তদাৰকী - প্ৰতিবেদনত কোনো বিতং বিৱৰণ নাই।</p>
-----------------------------------	--

<p>কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:</p>	<p>ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই</p> <p>চাহ শ্ৰমিক সম্প্ৰদায়সমূহৰ মাজত শিক্ষাৰ সাধাৰণ স্তৰ অতি নিম্ন বুলি জানিব পৰা গৈছে। এজন ব্যক্তিয়ে যিটো কোম্পানীত কাম কৰে সেই কোম্পানীৰে অংশীদাৰিত্ব ক্ৰয় কৰা আৰু সেয়া ধৰি ৰখাৰ দৰে এক সচেতন সিদ্ধান্ত লবলৈ বিনিয়োগকাৰী হিচাপে এক নিৰ্দিষ্ট পৰ্যায়ৰ বিশেষজ্ঞতাৰ প্ৰয়োজন হয়। চিএও-ৰ ওচৰত থকা নথিপত্ৰসমূহে এইটো নিশ্চিত নকৰে যে অংশধাৰক শ্ৰমিকসকলক এক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ মূৰে মূৰে পৰ্যাপ্ত বিত্তীয় সাক্ষৰতা প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰা হৈছে। তদুপৰি, বিত্তীয় বিশেষজ্ঞৰ দ্বাৰা পোনপটীয়া পাঠদানৰ পৰিৱৰ্তে কৰ্মচাৰী নিয়োজন পৰিষদ (ইইচি) আৰু বাগিচা কল্যাণ বিষয়াসকলৰ জৰিয়তে প্ৰশিক্ষণ আৰু তথ্য প্ৰদান কৰাটোৱে-বুজি পোৱা আৰু মুকলিকৈ প্ৰশ্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে, বিশেষকৈ নিম্ন সাক্ষৰতাৰ পৰিৱেশত। ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম তেতিয়াহে হ'ব পাৰে যদিহে</p>
---------------------------------------	--

এই মধ্যস্থতাকাৰী সকলক জটিল বিত্তীয় তথ্যসমূহ সহজবোধ্য কৰি বুজাই দিবলৈ বিশেষভাৱে দক্ষ কৰি তোলা হয়।

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #১১ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

অংশগ্ৰহণ আৰু তথ্য প্ৰকাশৰ চৰ্তসমূহৰ সন্দৰ্ভত অধিক ব্যাপকভাৱে আইএফচি-ৰ তদাৰকী সম্পৰ্কে চিএও-ৰ ফলাফল:

আইএফচি-এ এইটো নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই যে প্ৰকল্পটোৰ ক্ষেত্ৰত ১ নম্বৰ কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ড (পিএছ ১) অৰ্থাৎ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক বিপদাশংকা তথা প্ৰভাৱৰ মূল্যায়ন আৰু ব্যৱস্থাপনাৰ অন্তৰ্ভুক্ত আলোচনা আৰু তথ্য প্ৰকাশৰ চৰ্তসমূহ সঠিকভাৱে পালন কৰা হৈছে। বিশেষকৈ, আইএফচি-এ এইটো নিশ্চিত কৰা নাই যে গ্ৰাহকজনে প্ৰয়োজনীয় পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়নৰ নথিপত্ৰ, কৰ্মপৰিকল্পনা আৰু নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনসমূহ শ্ৰমিকসকলে বুজি পাব পৰাকৈ সহজলভ্য কৰি প্ৰকাশ কৰিছে। একেদৰে, আইএফচি-এ এইটোও নিশ্চিত কৰিব পৰা নাই যে মুখ্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়ন প্ৰক্ৰিয়া আৰু কৰ্মপৰিকল্পনাসমূহ শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে ফলপ্ৰসূ আলোচনাৰ পাছত প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল।

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
<p>২০১৬ চনৰ প্ৰাসংগিক কৰ্মপৰিকল্পনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহৰ সাৰাংশ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ২০১৬ চনৰ কৰ্মপৰিকল্পনাটো ৰাজহুৱা কৰাৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হোৱা আৰু প্ৰস্তাৱিত অগ্ৰাধিকাৰসমূহৰ ওপৰত শ্ৰমিকসকলৰ মতামত গ্ৰহণ কৰা। 	<p>আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে শেহতীয়াকৈ কোম্পানীটোৰ সামাজিক কল্যাণ বিষয়া আৰু ইইচি সমূহৰ সৈতে প্ৰশিক্ষণ সমাপ্ত কৰিছে। এই প্ৰশিক্ষণৰ উদ্দেশ্য আছিল অংশীদাৰ নিৰ্ধাৰণ, তেওঁলোকৰ সৈতে যোগাযোগ, আৰু অভিযোগ নিবাৰণ ব্যৱস্থাৰ ৰূপায়ণ তথা ব্যৱস্থাপনাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰা।</p> <p>আগন্তুক মাহবোৰত গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া পদক্ষেপসমূহৰ বিষয়ে আইএফচি-এ বৰ্তমানৰ সহায়কসকলৰ জৰিয়তে যোগাযোগ অব্যাহত ৰাখিব।</p>	<p>আইএফচি আৰু এপিপিএল -ৰ দ্বাৰা কৰ্মপৰিকল্পনাটোৰ সন্দৰ্ভত শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে নগণ্য পৰিমাণৰ আলোচনা কৰা হৈছে।</p> <p>২০১৪ আৰু ২০১৭ চনৰ তৃতীয় পক্ষৰ সম্পূৰ্ণ অডিট ৰিপৰ্টসমূহ (ৰাজহুৱা সাৰাংশৰ বিপৰীতে) এতিয়াও অভিযোগকাৰীসকলক প্ৰদান কৰা হোৱা নাই।</p> <p>ওপৰত আলোচনা কৰা অনুসৰি, শ্ৰমিক আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ শোচনীয় স্বাস্থ্যৰ কাৰণ হৈ পৰা বিপদজনক জীৱন ধাৰণৰ পৰিস্থিতি দূৰ কৰাৰ বাবে অভিযোগকাৰীসকলে আইএফচি-ৰ সৈতে এক সুবিধাজনক আলোচনাত মিলিত হ'বলৈ এতিয়াও আগ্ৰহী। যদিও অভিযোগকাৰীসকলে পোনপটীয়া আলোচনাৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছে, তথাপিও বৰ্তমানলৈকে</p>	<p>চিএও-ৰ ২০১৯ চনৰ নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে কোম্পানীটোৱে পূৰ্বৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়নৰ নথিপত্ৰ, কৰ্মপৰিকল্পনা আৰু নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনসমূহ শ্ৰমিকসকলে বুজি পাব পৰাকৈ সহজলভ্য কৰি প্ৰকাশ কৰিছে নে নাই, সেই সন্দৰ্ভত আইএফচি-এ নিজকে পৰ্যাপ্তভাৱে নিশ্চিত কৰা নাছিল। কোম্পানীটোৱে কৰ্মপৰিকল্পনাটোৰ বিষয়ে তথ্য প্ৰকাশ কৰিছে নে নাই আৰু শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰিছে নে নাই, আইএফচিয়ে সেইটো নিশ্চিত কৰা নাছিল। তদুপৰি, কোম্পানীটোৱে কৰ্মপৰিকল্পনাৰ ৰূপায়ণ আৰু সাধাৰণ কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে শ্ৰমিক তথা প্ৰভাৱিত সম্প্ৰদায়সমূহক সময়মতে অৱগত কৰি আছে নে নাই, সেইটোও আইএফচিয়ে নিশ্চিত কৰা নাছিল।</p> <p>এই অননুপালনৰ ফলাফলৰ সন্দৰ্ভত ২০২৫ চনত আইএফচি-এ চিএও-ক</p>

		তেনে কোনো সভা আহ্বান কৰা হোৱা নাই।	প্ৰদান কৰা শেহতীয়া তথ্য আৰু আইএফচি-ৰ তদাৰকী নথিপত্ৰৰ পৰ্যালোচনাই এইটো ইংগিত নিদিয়ে যে এই সমস্যাটো পৰ্যাপ্তভাৱে সমাধান কৰা হৈছে।
--	--	------------------------------------	---

স্থিতি: মুকলি

ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:	ৰূপায়িত হোৱা নাই কোম্পানীটোৰ ২৫ খন চাহ বাগিচাতে নিয়োজিত শ্ৰমিকসকলে বুজি পাব পৰাকৈ প্ৰয়োজনীয় পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়নৰ নথিপত্ৰ, কৰ্মপৰিকল্পনা আৰু নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনসমূহৰ পৰ্যাপ্ত প্ৰকাশ নিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি-ৰ পদক্ষেপসমূহে কোনো স্পষ্ট উদ্দেশ্য প্ৰতিফলিত নকৰে।
----------------------------	--

কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:	ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই ১ নম্বৰ কাৰ্যক্ষমতাৰ মানদণ্ডৰ (পিএছ ১) সৈতে সংগতি ৰাখি প্ৰাসংগিক পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়নৰ নথিপত্ৰ তথা কৰ্মপৰিকল্পনাসমূহ প্ৰকাশ কৰাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ ফলস্বৰূপে, চাহ শ্ৰমিক আৰু প্ৰভাৱিত লোকসকল কোম্পানীৰ কাম-কাজৰ পৰা হব পৰা সাম্ভাব্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক বিপদাশংকা তথা প্ৰভাৱসমূহৰ বিষয়ে অৱগত নহয়। লগতে, তেনে বিপদাশংকা আৰু প্ৰভাৱসমূহ দূৰ কৰিবলৈ কোম্পানীটোৱে কি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে, সেই বিষয়েও তেওঁলোক অজ্ঞ হৈ আছে।
--------------------------------	--

চিএও নীতিগত আনুগত্যহীনতাৰ ফলাফল #১২ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৬

আইএফচিৰ সঁহাৰি আৰু/বা সঁহাৰি স্বৰূপে কৰা প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ অক্টোবৰ ২০১৬	আইএফচি-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবেদিত ৰূপায়ণ নৱেম্বৰ ২০২৫	অভিযোগকাৰীসকলৰ পৰ্যবেক্ষণ ডিচেম্বৰ ২০২৫	চিএও-ৰ পৰ্যবেক্ষণসমূহ ডিচেম্বৰ ২০২৫
চিএও-ৰ নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনৰ পাছত আইএফচি-ৰ ২০১৯ চনৰ প্ৰতিশ্ৰুতি: অসমৰ চাহ খণ্ডৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে এক অধিক বহনক্ষম পথ চিনাক্ত কৰিবলৈ, আইএফচি-এ সকলো প্ৰাসংগিক অংশীদাৰক	আইএফচি-এ জনাইছে যে তেওঁলোকে এই ক্ষেত্ৰত অধিক কোনো পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা নাই, কাৰণ আগবাঢ়ি যাবলৈ অংশীদাৰসকলৰ পৰা পৰ্যাপ্ত সমৰ্থন পোৱা নগল।'	"পৰ্যাপ্ত সমৰ্থনৰ অভাৱ " হোৱাৰ কাৰণটো ব্যাখ্যা কৰা হোৱা নাই।	চিএও-ৰ তদন্ত প্ৰতিবেদন (২০১৬), আইএফচি-ৰ ব্যৱস্থাপনাৰ সঁহাৰি (২০১৬), আৰু আইএফচি ব্যৱস্থাপনাৰ শেহতীয়া তথ্য (২০১৯)-ত উল্লেখ কৰা হৈছে যে এই গোচৰটোৰ বহুতো সমস্যা ভাৰতৰ চাহ খণ্ডৰ অন্তৰ্নিহিত পুৰণি সমস্যা।

<p>একত্ৰিত কৰি এটা খণ্ড-ভিত্তিক অধ্যয়নৰ বাবে এক ব্যাপক দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে।</p>			<p>অভিযোগকাৰীসকলৰ প্ৰতিনিধিয়ে চিএণ্ড-ক জনাইছে যে "পৰ্যাপ্ত সমৰ্থনৰ অভাৱ"-ৰ কোনো ব্যাখ্যা দিয়া হোৱা নাই।</p> <p>যিহেতু এইটো স্বীকাৰ কৰা হৈছে যে এই গোচৰৰ বহুতো সমস্যা কেইবা দশক ধৰি চাহ খণ্ডটোৰ সৈতে জড়িত হৈ আছে, গতিকে এক খণ্ড-ভিত্তিক অধ্যয়নৰ বাবে প্ৰাসংগিক অংশীদাৰসকলৰ সৈতে এক ব্যাপক আলোচনাৰ সুবিধা কৰি দিয়াৰ যি প্ৰতিশ্ৰুতি আইএফচি-এ ২০১৯ চনত দিছিল, সেই সন্দৰ্ভত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। এই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ক্ষেত্ৰত সমগ্ৰ বিশ্ব বেংক গোটৰ একত্ৰিত সঁহাৰি আৱশ্যক। এই পদক্ষেপৰ ৰূপায়ণত বৰ্তমান যথেষ্ট পলম হৈছে।</p>
--	--	--	--

স্থিতি: মুকলি

ৰূপায়ণৰ মূল্যায়ন:

ৰূপায়িত হোৱা নাই

আইএফচি-এ জনাইছে যে অংশীদাৰসকলৰ পৰা পৰ্যাপ্ত সমৰ্থন নোপোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে এই প্ৰতিশ্ৰুতিটো ৰূপায়ণ কৰা নাই।

কাৰ্যকাৰিতাৰ মূল্যায়ন:

ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই

আইএফচি-এ জনাইছে যে অংশীদাৰ সকলৰ পৰা পৰ্যাপ্ত সমৰ্থন নোপোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে এই প্ৰতিশ্ৰুতিটো ৰূপায়ণ কৰা নাই। সেই অনুসৰি, প্ৰমাণসমূহে এইটোৱে ইংগিত দিয়ে যে অসমৰ চাহ খণ্ডৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে এক অধিক বহনক্ষম পথ চিনাক্ত কৰাৰ যি লক্ষ্য আছিল, সেয়া অৰ্জন কৰা সম্ভৱ নহ'ল।

পৰিশিষ্ট বি। চিএও-ৰ মূল্যায়ন পদ্ধতিৰ সাৰাংশ

অনুপালন নোহোৱাৰ তথ্য আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত ক্ষতিৰ বিপৰীতে আইএফচি/এমআইজিএ-ই গ্ৰহণ কৰা প্ৰতিটো পদক্ষেপ, অথবা চিএও নীতিৰ গোচৰত পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰাৰ ব্যৱস্থা, নাইবা চিএও কাৰ্যকৰী নিৰ্দেশনাৰ গোচৰত অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে লোৱা পদক্ষেপসমূহ পৰ্যালোচনা কৰি চিএও-এ ইয়াৰ অনুপালন নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনত মূল্যায়ন প্ৰদান কৰে। বিগত সময়ৰ সামূহিক নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনসমূহ (মে ২০২৩, মে ২০২৪ আৰু এপ্ৰিল ২০২৫)-ত চিএও-এ এটা পাঁচ-পইণ্টৰ স্কেল ব্যৱহাৰ কৰিছিল (“কবলৈ সোনকাল হৈছে, উৎকৃষ্ট, সন্তোষজনক, আংশিকভাৱে অসন্তোষজনক, অসন্তোষজনক”)। এই স্কেলে কোনো এটা পদক্ষেপ সম্পূৰ্ণ হোৱা আৰু ই প্ৰাসংগিক অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা তথা জড়িত ক্ষতিসমূহ কিমান দূৰ সমাধান কৰিব পাৰিছে, সেই দুয়োটা দিশৰ এক সন্মিলিত বিচাৰ প্ৰতিফলিত কৰিছিল।

যদিও এই দৃষ্টিভঙ্গীয়ে এক সামগ্ৰিক মূল্যায়ন আগবঢ়াইছিল, তথাপিও চিএও-ৰ অভিজ্ঞতা আৰু অংশীদাৰসকলৰ পৰা পোৱা মতামতৰ পৰা ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান প্ৰত্যাহ্বান ধৰা পৰিছিল। কেইবাটাও গোচৰত দেখা গৈছিল যে আইএফচি/এমআইজিএ-ই একোটা প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ এমএপি পদক্ষেপ ৰূপায়ণৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ লৈছিল আৰু ইয়াৰ পৰিসৰ, মানদণ্ড তথা সময়সীমা অনুসৰি নিজৰ দায়বদ্ধতাসমূহ পূৰণ কৰিছিল। কিন্তু তেনে পদক্ষেপবোৰে মূল ক্ষতিসমূহ পৰ্যাপ্তভাৱে সমাধান কৰিব পৰা নাছিল বা অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যাতোৰ পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰিব পৰা নাছিল। এনে ক্ষেত্ৰত, সন্মিলিত স্কেলটোৱে অনিচ্ছাকৃতভাৱে এই পাৰ্থক্যটো অস্পষ্ট কৰি পেলাব পাৰে, যাৰ ফলত সম্ভৱতঃ আইএফচি/এমআইজিএৰ ৰূপায়ণৰ প্ৰচেষ্টাক কমকৈ মূল্যায়ন কৰা হ’ব পাৰে অথবা ৰূপায়ণ আৰু কাৰ্যকৰীতাৰ মাজৰ সম্পৰ্কক অতিৰঞ্জিত কৰি দেখুওৱা হ’ব পাৰে।

এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ দূৰ কৰিবলৈ আৰু চিএও নীতিৰ ১৪০ আৰু ১৪১ অনুচ্ছেদৰ সৈতে অধিক সংগতি ৰাখিবলৈ, চিএও-এ ইয়াৰ দৃষ্টিভঙ্গী সংশোধন কৰিছে। [১]

এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সমাধান কৰিবলৈ আৰু চিএও নীতিৰ ১৪০ আৰু ১৪১ অনুচ্ছেদৰ সৈতে অধিক সংগতি ৰাখিবলৈ, চিএও-এ ইয়াৰ দৃষ্টিভঙ্গী সংশোধন কৰিছে।

সংশোধিত পদ্ধতিৰ অধীনত, এই প্ৰতিবেদনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি চিএও-এ আইএফচি/এমআইজিএ-ৰ পদক্ষেপসমূহক দুটা দিশত পৃথকভাৱে মূল্যায়ন কৰিব:

১। ৰূপায়ণ (আউটপুট): পদক্ষেপটো এমএপি-ত উল্লেখ কৰা অনুসৰি ইয়াৰ পৰিসৰ, মানদণ্ড, স্থান আৰু সময়সীমাৰ সৈতে সংগতি ৰাখি সঠিকভাৱে সম্পন্ন কৰা হৈছে নে নাই।

২। কাৰ্যকাৰিতা (আউটকাম): ৰূপায়িত পদক্ষেপটোৱে সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা বা ইয়াৰ সৈতে জড়িত ক্ষতি সংশোধন কৰাত, অথবা সেইবোৰ যথেষ্ট পৰিমাণে হ্ৰাস কৰাত, আৰু/বা পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰাত আৰু প্ৰাতিষ্ঠানিক দক্ষতা বৃদ্ধিত (প্ৰণালীবদ্ধ পৰামৰ্শৰ ক্ষেত্ৰত) ইয়াৰ নিৰ্ধাৰিত ফলাফল অৰ্জন কৰিছে নে নাই। [২]

এই দ্বি-স্তৰীয় মূল্যায়ন পদ্ধতিয়ে আইএফচি/এমআইজিএ-ৰ নিৰীক্ষণৰ স্থিতি সম্পৰ্কে অধিক স্বচ্ছ আৰু নিৰপেক্ষ মূল্যায়ন দাঙি ধৰিবলৈ চিএও-ক সমৰ্থ কৰে। ই এই কথাটো স্বীকাৰ কৰে যে ‘ৰূপায়ণ’ দিশটোৱে সন্মত হোৱা পদক্ষেপসমূহ সম্পন্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি/এমআইজিএ-ৰ নিয়ন্ত্ৰণক প্ৰতিফলিত কৰে; আনহাতে, কিছুমান ক্ষেত্ৰত ‘কাৰ্যকাৰিতা’ আইএফচি/এমআইজিএ-ৰ প্ৰত্যক্ষ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰত থকা কাৰক যেনে প্ৰকল্পটোৰ বাহ্যিক পৰিস্থিতিৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হ’ব পাৰে। এইদৰে, সংশোধিত মূল্যায়ন পদ্ধতিয়ে অংশীদাৰসকলক আইএফচি/এমআইজিএ-ৰ প্ৰচেষ্টা আৰু অৰ্জন কৰা ফলাফল-এই দুয়োটোকে একেলগ নকৰাকৈ পৃথকে চাবলৈ সুবিধা কৰি দিয়ে।

[১] ১৪০ অনুচ্ছেদে উল্লেখ কৰা হৈছে যে চিএও-ৰ অনুপালন নিৰীক্ষণৰ পৰিসৰ হ’ব এমএপি-ৰ অংশ হিচাপে অনুমোদিত সংশোধনমূলক পদক্ষেপসমূহ আৰু নিৰীক্ষণৰ জৰিয়তে এমএপি-ত নিৰ্ধাৰিত পদক্ষেপসমূহৰ ফলপ্ৰসূ ৰূপায়ণৰ সত্যতা নিৰূপণ কৰা হ’ব। ১৪১ অনুচ্ছেদে অধিক স্পষ্ট কৰি দিয়ে যে চিএও-ৰ অনুপালন নিৰীক্ষণে তেনে কোনো অনুপালনহীনতাৰ তথ্য বিবেচনা নকৰিব যাৰ বিপৰীতে এমএপি-ত কোনো সংশ্লিষ্ট সংশোধনমূলক পদক্ষেপ নাই।

[২] এইটো চিএও নীতিৰ গোচৰসমূহৰ বাবে প্ৰযোজ্য। চিএও কাৰ্যকৰী নিৰ্দেশনা স্পৰ্শীয়া গোচৰসমূহৰ ক্ষেত্ৰত, ই অনুপালনহীনতাৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে আইএফচি/এমআইজিএ-ই গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ কাৰ্যকাৰিতাক বুজায়।

তলৰ তালিকাখনত অনুপালন নোহোৱাৰ তথ্য আৰু জড়িত ক্ষতিসমূহ সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আইএফচি/ এমআইজিএ -ৰ পদক্ষেপসমূহৰ ৰূপায়ণ আৰু কাৰ্যকাৰিতা মূল্যায়ন কৰাৰ বাবে চিএও-ৰ সংশোধিত মূল্যায়নৰ মাত্ৰা, স্কেল আৰু সংজ্ঞাসমূহ উল্লেখ কৰা হৈছে।

মূল্যায়নৰ মাত্ৰা	মূল্যায়নৰ স্কেল	সংজ্ঞা
ৰূপায়ণ (আউটপুট)	ৰূপায়িত	এমএপি-ত নিৰ্ধাৰিত বিৱৰণ (পৰিসৰ, মানদণ্ড, স্থান, সময়সীমা) অনুসৰি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে।
	আংশিকভাৱে ৰূপায়িত	পদক্ষেপ গ্ৰহণ আৰম্ভ কৰা হৈছে বা ইয়াৰ বেছিভাগ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে, কিন্তু কোনো এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ (পৰিসৰ, মানদণ্ড বা সময়সীমা) পৰ্যাপ্তভাৱে ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই।
	ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই	পদক্ষেপ ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই (নিৰ্ধাৰিত সময়সীমা উকলি যোৱাৰ বহু পাছতো) অথবা পদক্ষেপৰ ৰূপায়ণ নিৰ্ধাৰিত বিৱৰণ বা মানদণ্ডৰ পৰা লক্ষণীয়ভাৱে বিচ্যুত হৈছে।
	এতিয়ালৈকে ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই	পদক্ষেপটো এতিয়ালৈকে ৰূপায়ণ কৰা হোৱা নাই, কিন্তু ভৱিষ্যতে ইয়াৰ ৰূপায়ণ হ'ব বুলি যুক্তিসংগতভাৱে আশা কৰা হৈছে।
কাৰ্যকাৰিতা (আউটকাম)	ফলপ্ৰসূ	প্ৰমাণে এইটো দেখুৱাইছে যে এই পদক্ষেপে: (ক) সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা বা ক্ষতিসমূহ সংশোধন কৰিছে অথবা যথেষ্ট পৰিমাণে হ্ৰাস কৰিছে, অথবা (খ) সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰিছে আৰু প্ৰাতিষ্ঠানিক দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিছে।
	আংশিকভাৱে ফলপ্ৰসূ	প্ৰমাণে এইটো দেখুৱাইছে যে এই পদক্ষেপে আংশিকভাৱে: (ক) সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা বা ক্ষতিসমূহ সংশোধন/হ্ৰাস কৰিছে (অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা বা ক্ষতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশসমূহ এতিয়াও বৰ্তমান আছে), অথবা (খ) সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰিছে আৰু প্ৰাতিষ্ঠানিক দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিছে।
	ফলপ্ৰসূ নহয়	প্ৰমাণে এইটো সূচায় যে: (ক) পদক্ষেপটো ৰূপায়ণ কৰাৰ পাছতো বা পদক্ষেপটো ৰূপায়ণ নকৰাৰ ফলত অনুপালন নোহোৱাৰ সমস্যা/ক্ষতিসমূহ গুৰুত্বপূৰ্ণভাৱে অপৰিৱৰ্তিত হৈ আছে, অথবা (খ) পদক্ষেপে সংশ্লিষ্ট অনুপালন নোহোৱাৰ পুনৰাবৃত্তি ৰোধ কৰিব পৰা নাই আৰু প্ৰাতিষ্ঠানিক দক্ষতাও বৃদ্ধি কৰা নাই।
	এতিয়ালৈকে মূল্যায়নযোগ্য নহয়	ক'বলৈ এতিয়াও বহু সময় বাকী আছে অথবা বৰ্তমান পৰ্যাপ্ত প্ৰমাণ উপলব্ধ নহয়।
	মূল্যায়নযোগ্য নহয়	ৰূপায়ণৰ সময়সীমা সমাপ্ত হৈছে আৰু পদক্ষেপটোৰ প্ৰকৃতিৰ বাবে ইয়াৰ কাৰ্যকাৰিতা মূল্যায়ন কৰাটো সম্ভৱ নহয়।

The Independent Accountability Mechanism for IFC & MIGA